Ե. 5558

1903 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 4 ԲԷՆՃՇԷՆԹԻՀ — 1321 ՃԷՄԱԶԻ ԻԻ, ԱԽԻՐ 25 — ՕՆ ՏՕԳՈՒԶԸՆՃԸ ՄԷՆԷ

20 ԲԱՐԱ

ՃԷՐԻՏԷԻ ՇԱՐԳԻՅԷ

20 ԲԱՐԱ

1877 ՄԷՆԷՍԻՆՏԷ ԹԷՍԻՍ ՕԼԸՆՄԸՇ ՏԸՐ

ԲՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԼԻՅԷ ԹԻՒՃՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԵԷՎՄԻ ԿԱԶԷԹԱ

صاحب امتیاز: جیوه‌لکیان

(جریدهٔ شرقیه) (۱۷۹۳ سنه‌سنده تاسیس اولنمشدر)

DJERIDEI-CHARKIE
FONDÉ EN 1877

ԱՊՕՆԷ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

	12 այլեգ	6 այլեգ	3 այլեգ
Սովորական թերթեր	140 ղ.	70 ղ.	40 ղ.
	150 »	80 »	45 »

Մէջիտիէ 20 ղ.-ական

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

Լինելի, Զնելի վէ Յիւնելի տարիքէ ղ. 5
Կիւնելի տարիքէ տարբերբ » 3

Իտարէխանէի Սթանպոլտա Պապը Ալի Ճառաէսինէ Նումէրօ 20 Ձիվէլէկեան մահալլասընտա տրը։ Քէֆֆէի մէվատա հագգընտա կազէթանըն տարիպ վէ մէսուլը ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆ՝ միւրաճաաթ օլունա։
Մէվատը նաֆիյա տարիր պէնալէր մէճճանէն գապուլ օլունճաղ վէ տէրճ օլունմայան էվրաղ իտաէ օլունմայճաղ։

ԿԻՆԵԼԻԿ ՀԱՎԱՏԻՍ

Ակի բաղա կիւնիւ Պուլկարիսթանտա Ռուսչուք, Հէզարկրատ վէ Բօրօվօ յէրլէրինտէ զէլզէլէ հրսս օլունմըշ վէ Բուսուղ վէ Սիրիսթրէ իլէ սաիր մահալլէրտէ աէ սարսընթըլար տուրյուլմըշ տր։

—

Բուսթա զըրաաթ նէզարէթի՝ իքինճի տէֆա օլարաղ զըրաաթ մէզթէպլէրիին իքինճի սըրճիկլերընտա էօյրէթմէք իչուն մազպուլ պիր էսէրը Թէէլիֆ իսմինէ 1500 բուբլի իքրամիյէ վերէ-յիկիրի իլան իտիյօր։ Սէնէի հազրէ Ինն Թէէլիֆ օլընան մուսապէգալը էսէրէսէն հիչ պիրի՝ թէագիգը սաար նէլիսթնէ թագտիր իտիլմէմիշ տիր։ Ամբիլաղ օլան էսէր՝ մէզթէպ խարիճնէ պիէ արզու իլէ թահսիլ իտէնլերին ալինէ զօլցմա էօյրէնէճէք միֆիտ վէ նամի մէթալիպ՝ օլմասը ճիւմլէի չէրա-լիինան տիր։ Պինանէն ալէյհ Բուսթա-սա զըրաաթ մուԹէխասսիսլերինէն գիչ պիրի՝ հէնուզ մէմուլի՝ գուվվէտէն գիչլէ կէթիրէմիյօր։

—

Ցօնսաս քեռին Թրանվիքտէն ալը-նան նէկի պիր Թէլէկրաֆա նազարէն, իքինճի պիր եանկընտա 50 խանէ եան-մըշ վէ ղարար զիյան բէօ զիյաաէ օլ-մուշ տր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Պաղտաս խաթթը քէպիրինէն իլք ինդեսինի Թէշքիլ իտէն Գօնեա-էրմի խաթթընէն 200ինճի քիլօ-մէթրօսնա գաատր օլան գըսմընտ-ան իմսալթը Սէնայէտէն քեարիր գըսմլարը յա սու մէնիքէզլերի ատթէք վէ մուհաֆազա տուվար-լարը կիպի իմալթրն ըէսմէրի Պաղ-տաս չըմէնտիքեր գումանեասը թարաֆընտան Նաֆիա նէզարէթինէ թագտիմ օլունմըշ՝ վէ մէզթիր ըէսմ-երին պաղը գույուտը ինթիյաթիյէ թաթընտա մուամէլէի թաստիգիյէ-լերի իրա օլունմըշ՝ վէ 6, 7, 8 նումէ-րօլը ըէսմերին պիրեր նիւսխէի մու-ատատագասը նէզարէթը միչարէ-նիյանա մէզթիր չիրքեթէ իատէ ալունմըշ տր։

—Պէյրութ վիլիի սապգը ա-նոթ. Բէյնա պէյ էֆ. հազրէթլե-րինա ազամ Մէսաժիրրինն «Լ-բաթէօր» վարօրբյա Պէյրութտան Թանպուլակէմիշ, վէ տաղրուճա Մա-գիր Հիմայունը Մուլիքեանէյէ պրոպիմէ խաքիբաի Շահանէյէ արը ուպուտիյէթ էյլէմիշ տիր։

—Պանգը Օսմանի միւտիրը ումու-մի Մ. տը Ֆէզ նոյ. իպթիտասընա ֆէրմիպէ կէլէճէք տիր։

—Նուգուր Օվա չիֆթլիքեաթը Գիմայունը պայթար մէմուրը օլուպ նոր Թէպտիլի իչուն Իզմիրտէ պու-լունմաա օլան միրալայ իզզ. Խուր-ըմ՝ պէյին միւտաէթը մէէզունիյէթի-նին 6 այ տահա թէմտիտինէ իրա-ատի Մինիյ չէրէֆսուտուր պույրըլ-մշ տր։

—Տէրսաատէթտէ պուլունան Գա-ատաղ խարիճիյէ նազրը Մ. Կավ-ա Վուգօվիչ իլէ մասլահաթկիւզար Թանօվիչ վէ Թէրճէման Մ. Պոկ-ովիչ տիւն Շեյլիտէ վագը Օր-ասագա մէզարլըզընա կիտէրէք, միւ-ֆիթիգա Մ. Պագիլին գապը իւզէ-նէ պիր կրլանթա վաղ իթմիյէր տր։

—Մանասթըր զուրէպա խաթա-նէի մէմուրլարընը վագիֆէլերի ստագէյա իչա իթմէմէլերինէն պարը Բուսէի վիլայաթը միֆթէ-թի աէվ։ Հիլմի բաշա հազրէթլերի՝ ատրինէն մաատասընը Թէպտիլ ատրիմիշ տիր։ Ֆագաթ մէզքիր ատթանէնէն իտարէսի ինթիզամ ալթընա ալընմազա՝ մէմուրլարընը Թէպտիլինէն Թէմամըյա ֆահէ հասրլ օլամայճաղը մուհագգաթ կէօրիւմէսինէ մէպնի վարիտաթ վէ սարֆիյաթընը ատղրուտան ատղրույա նէզարէթ վէ էմրը իտարէնին պիր գաթ տահա ըսյահընա չալըշմաղ իւզրէ պիր գօմիսիօն Թէշքիլ օլունաղ իչիֆտի վաղիֆէյէ պաշլամըշ տր։

—Շարգի Բուսէլի պիքէս չօճուգ-լարընտան 20 նէֆէրի Տարիլիսայա գապուլ օլունճաղ տր։

—Պէյօղլունտաքի Ալէմտնիա խաս-Թախանէսի ճիվարընտա մալիւլլերէ մախսուս այրընա պիր տաիրէ ինչա-սը Թալեպ իտիլմիշ տիր։

—Պաղտատտա պիր պուդ մաքի-նասը վիճուտէ կէթիրիլմիշ տիր։

—«Անաթօլի» վէ «Նէա էֆիմէրիս» կազէթալարը պէրա միւտէթ Թա-Թիլ իտիլմիշլեր տիր։

—Հինտիսթանտա Համիտիյէ Հի-ճազ ըմէնտիֆերի իչուն 62 միլեօն ղրշ. իտանէ ճէլալ վէ ճէմինէ Թէվէս-սիլ իտիլմիշ տիր։

—Պու սէնէնին մարտը իսթիտա-սընտան աղոսթոս նիհայէթինէ գա-ատար 6 այ զարֆընտա նէրէլերէ եէ-նի եօլար եարըլարընընն վէ հանկը-լարընն Թամիր իտիլտիկինին վէ պու սըրատա նէ գատար քէօրիւ-նին Թամիրի իճրա վէ նէրէլերտէ միճէտատէլերի եարըլարընն պի-լինմէսինէ լիւզում կէօրիւնմիշ, վէ պունլարը իլք պագըյտա անլարը սուրէթտէ պիրեր գըթա ատֆիթեր-լերինին Թանզիմլիյէ սերիան կէօնտէ-րիլմէսի իչուն Անատօլու վիլայաթը-նա Թէլէկրաֆլա Թէպլիղաթ իչֆա պույրուլմըշ տր։

—Նուրը Օսմանիյէտէ Գարալը ֆուրունտա սաքին Ա.իչէ նամընտա պիր գարընն օղլու խարճլըգ օլա-բաղ պիր այ էվվել 42 լիրա կէօն-տերմիշ վէ մուամիլէյհա պու բարա-յը եաատրընն ալթընա սագլամըշ տր։ Պիրազ սոնրա չարըյա կիտիպ, ավաէթինտէ խրամէթճիսի Թարան-թալ գատընն եարալը օլարաղ պա-զընընը կէօրիւնճէ, սէպէպինի սորմուշ վէ խրամէթճի գարը ալա-յարաղ էվվէ խրրսը կիրտիկինի վէ բարայը ալարգտան սոնրա օմուզին-տան եարալարը գայտրընը սէօյլէ-միշ տիր։ Բէյթիյէթ զապթայա խապէր վերիլիպ սորլսրը խրրսրը արանմագտա իտի։

Վագրթ կէչտիքտէն սոնրա էվվել-քի կէճէ մէզպուրէ ուչաղ գատրն՝ հա-գիգաթրհալի հանրմընահիքեայէթի-միշ վէ աթվ իթմէսինի Թալեպ իտէ-րէք, բարայրքէնտիսինին չարըպ ատղ-լատրընը վէ պուչաղ իւէ գալընը եա-բարայրպ պուչաղը գուլույա ատթաը-ղընը սեօյլէմիշ տիր։ Հանրմ իչի զա-պրթայա խապէր վերտիկինտէն, մէ-մուրլար կէլիպ, 42 լիրայը սագ-լանտրընը եէրտէն մէյտանա չը գարմըյար, վէ ուչաղ գատրն տա տէրտէսթ իթմիյէր տիր։

—Իզմիրին նէֆի գաղասընա Թա-պի Բարտա քէօյիւնտէն Իպրահիմ աղաօղլու էյլուպ ադընն խանէսի տուվարընը կէճէլիյին տէյերէք իչ-ըիյէ կիրիպ քէնտիսիյէ պիթիւն ֆամիլեասընը պաղալրպ տեօյրէք վէ եարալայարաղ էշեա վէ բարա-լարընը զասպ էյլէմէլերինտէն տօ-լայը միթթէհիմէն մէզգուֆ պու-լընան Պուլկար Եամանտի, Անաս-թաշ, Ֆօթի, Եօրկի, Խրիսթօ, Եանի, հաճի Վասիլ վէ պօտուր Աթանասյն Իզմիր իսթինաֆը ճէղա մահքէմէ-սինտէ բույէթ օլընան մուհաքէմէ-լերինտէ պունլարան Եամանտի, Խրիսթօ, Ֆօթի վէ Անասթասյն 15էր սէնէ հապսլարընա վէ տիկերլերինին պու իչտէ միչարէքէթլերի անլա-չըլամատրընտան պէրտէթլերինէ գարար վերիլմիշ տիր։

—Բէմի իտարէսինին 1902-1903 սէնէսի՝ 1896 թարիխինտէն պէրու հասըլաթ ճիհէթիյէ էն զիյատէ միւ-թէրադգր պիր սէնէսի տիր։ Մէզ-քիր սէնէտէ հասըլաթը սաֆիյէ 1901-1902 սէնէսինէ նիսպէթլէ 60 պին լիրան Օսմանի ֆազլա տրը։ Կէ-լէճէք հիսսէտարան մէճլիսինին թէվ-զիի գարարլարտրրլաճաղ օլան հիս-սէպ թէմէթթիւ՝ կէչէն սէնէտէն պիր ֆրանգ զիյատէ տիր։ Կէչէն սէ-նէ հիսսէտարանա 17 ֆր. հիսսէի թէմէթթիւ վերիլմիշ իտի։

—Պէօյիւքտէրէտէ արապաճը Մու-հարրէմ նամ չախս սէրիսօշ հալտէ տիւն կէճէ սաաթ 6տա, գայրն բէ-տերի հիւսէյինի վէ գարբսը ճէմի-լէյի վէ գայրն վալիտէսինի եարա-լամըշ տրը։ Ճարիհ զապրթաճա տէրտէսթ օլընրպ, եարալարընն թէեավիսի՝ տագթ. Ֆրանսուա թա-րաֆընտան իճրա օլունմըշ տրը։

—Օգոստ.ըն 15ինճի կիւնիւ Ատա-նա վիլայէթինտէ Մէրսին գասապա-սընտա հիւքիմէթ գօնաղընընն գար-չըսընտա Մ. Մարօմանթի էմլաքը քի-րաճլարընտան Եասէֆ նամ քիմսէ-նին տիւքքեանընտան զուհուր իտէն աթէչ անսըզընն պէօյիւրէրէք, հէման եէթիշիլիպ զապթան վէ ասաքիրը Շահանէ վէ մէմուրին վէ բոլիս վէ սարէ թարաֆլարընտան սէօնտիւ-րիլմէսինէ չալըշըլմըշ իսէ տէ, 20էն զիյատէ տիւքքեան վէ 1 ֆրուն եան-տրզը հոլտէ պասասրրլմըշ վէ խա-սարաթ 1000 լիրա գատար թախ-մին օլունմագտա պուլունմըշ տրը։

—Սամանթեասա սթասիօն հիվա-ըընտա պիր գահվէտէ օթուրմագտա օլան գուգլաճը Յովսէփ աղա Սրվա-ճեան իւէ Գարեգին աղա Զիլ-ճեան արասընտա ալաճաղ վէրէճէք իչինտէն ասլալը պիր գավկա զուհուր իտէրէք, հեր իքսի տէ զապրթա-ճա եագալանմըշլար տրը։

—Տիւն կէճէ սաաթ 3տէ Գալա-թատա Դանֆէճեի սօգաղընտա Թա-թար Թէվֆիգ իւէ արգատաշը Օս-ման պիրի պիրի իւէ միւնազատա իթ-միշլեր վէ իչպու միւնազատտա Թէվ-ֆիգ Օսմանը պուչագա Թէհլիքէլի սուրէթտէ եարալմըշ տրը։ Վագատ՝ բոլիս մէմուրլարը Թարաֆընտան խա-պէր ալընարաղ, ճարիհ տէրհալ տէրտէսթ իտիլմիշ վէ մէճրուհ Օս-մանը տախի հայաթը Թէհլիքէլի օլտուղընտան խասթախանէյէ կէօն-տէրիլմիշ տիր։ Սէպէպը ճինայէթ՝ գումար եուզինտէն իմիշ։

ԱՍՔԵՐԻ

ԳԸՇԼԸԳ ՀԷՏԻՅԷ

Գուրէնաի հազրէթը Բահչահիս-տէն տէվ. հաճի Ալի բաշա հազ-րէթլերինին կէլինի ըսմ. հանըմ էֆ. Թարաֆընտան 100 չիֆթ եուն չո-բաղ, 100 ատէտ տօն, 100 ատէտ կէօմլէք, 63 տատէտ ուչգուր, տէվ. նէճաղ. Սէյֆէտտին էֆ. հազրէթ-լերինին պաշ աղասը սաատ. Սէրվէր Սաֆվէթ աղա Թարաֆընտան 2 թօր ամէրիգան պէզի, եավէրանը հազ-րէթը Բահչահիսէն Պահրիյէ էր-քեանը հարպ գայմագամը իզզ. Մուսթաֆա Հիլմի պէյին զէվճէսի հանըմ Թարաֆընտան 100 չիֆթ չո-բաղ, Խաղինէի Խասսան Շահանէ նէզարէթի միսթէչարը վէ մուհա-սէպէճիսի աթուճ. Խալիս պէյ էֆ. հազրէթլերինին զէվճէսի հանըմ Թա-րաֆընտան 40 ատէտ բամպուգը մինթան, 50 ատէտ կէօմլէք, 50 ա-տէտ տօն, 50 չիֆթ լոբաղ, 50 ա-տէտ ֆանէլա, Պապը վալէսի Սէր-աս-քերի չայ միւթէահհիսի վէ միւ-թէպէրանը Թիճճարտան եավրու-եան կարապետ վէ Խսագուլեան Յովհաննէս էֆ.լեր Թարաֆընտան 20 սանդրգ չայ, Գարամուսալ գայ-մագամըզը Թարաֆընտան գաղի մէզքիրտէ միւթէչէքքիլ գօմիսիօն ագասընտան Խալիլ էֆ.նին էլի իւէ կէօնտէրիլէն 278 չիֆթ չարըզ, վէ 300 չիֆթ տօլագրգ չայագ, Իզմիր Թիճճարը միւթէպէրանընտան Պէգ-զադատէ հաճի Օսման էֆ. իւէ պի-րատէրլերի Մէհմէտ էֆ. Թարաֆընտ-ան 1000 ատէտ բամբուգը խրրգա իթա վէ իհտա պուլրըմըշլարը։

* *

Պէյիքթաշ սէրայը Հիւմայունը մանթալաը էֆրատը աղալար Թա-րաֆընտան պու քէրրէ ասաքիրը Շահանէյէ պիր հէտիյէի միւֆթէ-խիրէ օլմագ իւզրէ, 1790 ղշ. ճէմ օլունմուշ, վէ «Սապահ» կազէթասը մանթալասընա Թէսլիմ իտիլմիշտիր։

Քէզա Թէրսանէի Ամիրէ էքմէք ֆուրունը ամէլէսի Թարաֆընտան 170 ղշ., Մանթալաը Ամիրէ վէ ֆու-րունը Հիւմայունէն միւտիրի սաատ. Մաղհար պէր էֆ. հազրէթլերի Թա-րաֆընտան 217 չիֆթ չարըզ Թէս-լիմ իտիլմիշ տիր։

ԵԱՐԱԼԱՆԱՆ ԱՈԲԷՐԼԷ ԻՀՍԱՆԸ ԲԱՏԻՇԱՀԻ

Իւչինճի օրտուի Հիւմայունտան եարալը կէլիպ Համիտիյէ չօճուգ-լար խասթախանէսինտէ Թէտավի օլունարաղ էյլէչիպ Մէճիտիյէ գըշ-լաի Հիւմայունընտա խսթիրահաթ-տա պուլունան 2 զապթիլ 100 նէ-ֆեր էֆրատ վէ 3 նէֆեր էհալի-տէն զապրթանա 10ար վէ նէֆեր-լեր իւէ էհալիյէ 3եր լիրա իւէ կիւ-միշ Լիյագաթ մէտալեասը իհսան պույուրըլարաղ, աթիյէի Սէնիյէ ի-լէ մէզքիւր միտալեալար Իքինճի ֆըրգաի Հիւմայուն գօմանտանը-ղը մարիֆէթիյէ Թէվզի, խասթա գա-լան 10 նէֆերտէն 4ինէ իքիչեր եիւզ վէ 6ընա 100էր ղշ. մաաշ թախսիս, վէ 2 զապթիլ իւէ նէֆերաթը էհա-լիտէն 105 քիչինին հանկըլարը մէմ-ուէքէթլերինէ վէ հանկըլարը թա-պուրլարընա կէօնտէրիլէճէք իսէ՝ խարճրահալարընը Թէսվիյէսիյէ կէօն-տերիլմէլերի խուսուսընա իրատէի Սէնիյէ չէրէֆսուտուր պույրըլմըշլարը։

Տիւն իքինճի ֆրգաի Հիւմայուն գօմանտանը-ղը սէր եավերի միրլիվա Պէքիր պէյ էֆ.՝ աթիյէի Սէնիյէյէր իւէ միտալեալարը վէ խասթալարա Թախսիս պույրուլան մաաշ ճրզտանա-լարընը՝ Մէճիտիյէ գըշլաի Հիւմա-յունընա կէօթիւրմիշ տիր։ Ինչպու իհսանաթը Բահչահի Թէսլիմ ու ի-թա գըլընմասը իւզրինէ հազրընա՝ «Բահչահրմ չօգ եաչա» տուսասընը 3 տէֆա նիտա էյլէմիշլեր տիր։

Պատեհու զապրթան իւէ ասաքիրը Շահանէ՝ Սիրքէճիյէ կէթիրիլէրէք, Թրէնէ օթուրմըշլար տրը։

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

Թէվֆիրը տույուն մուամէլէսինէն ոլայը պա իրատէի Սէնիյէ պիր գօմի-սիօն Թէշքիլ օլունաղ, Տույունը Ուսմա-միյէ Թէրք օլընան վարիտաթը Թէ-զեիաի էսպապընը միւզաքէրէ իթմէքլէ մէշղուլ օլաճաղ տրը։ Մէզքիւր գօմի-սիօն՝ էվգաֆ նազրը տէվ. Դալիպ բաշա, Զըրաաթ նազրը տէվ. Սէլիմ Մէհմամէ բաշա, Շուրաի Տէվլէթ Թան-զիմաթ տարիրէսի բէյսի Աքիֆ պէյ, Մա-լիյէ նէզարէթի Աչոր միւտիրի Մաշար պէյ հազարաթընտան մուրէքքեպ պու-լունրյօր։

* *

Տույունը միւպէտտէլէի Օսմանիյէ Թանվիլաթը ճէտիաէսինին 100ի 90 ֆի-յաթլա բիսայա չըգարըլճաղը ումու-մէն զանն ու Թահմին իտիլտիկինտէն, վէ D Թէրթիպինին ֆիյաթը Թէպտիլի-սի 3.75 լիրա օլաղընտան, Թէրթի-պը մէզքիւրը տահա էբէյիճէ եիւքտէ-լէճէկի չիւպէսիպ տիր։ D Թէրթիպի Թէվֆիրը տույուն միւզաքէրաթընը խիթմընտան էվվէլ հէյման 36 լիրաի Օսմանիյէ եագլաչմըշ իտի։ Շիմտի իսէ ֆիյաթ եավաշ եավաշ 37.5է չըզճաղ տրը։

Տույունը միւպէտտէլէի Օսմանիյէ էէ-նի Թանվիլաթընը Ֆօրսայա չըգարըլ-մասը իւզրինէ, Էվրօբա բիրայարընա էնզարը տիգգաթ պիթթաղ ակէր Թանվիլաթը Օսմանիյէյէ տախի տէօնէ-ճէք, վէ եէնի Թահվիլաթ ֆիյաթընճա կէօրիւլէճէք Թէպէտտիւլաթ վէ Թէրագ-գրյաթ՝ պունլարա տախի Թէէսիր էլլէ-լէճէք տիր։ Եէնի Թահվիլաթ՝ էն սաղ-լամ վէ էն էմին Թահվիլաթ միանընա կիրէճէքլէր տիր։

Եվվէլքի կիւն իմամ իսիլէն մուհար-րէմ Թարիխլի ֆէրմանընն զէյլի իւէ բը-րօթօգոլընը Թէրճէմէսի՝ իքինճի տա-հիֆէմիզատ տէրճ օլընմրյ տրը։

ԲԱԹՐԻԳԻՍԱՆԷ ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ

Քաղ. Ժողով տիւն Գալաթա քի-լիսէսի Խորհրդարանընտա Բաթրիգ Օրմանեան Ամեն. Տ. Մաղաքիա Սրբազան հազրէթլերինին Նախագա-հութիւնը, վէ Եուսուֆեան սաատ. Տիգրան էֆ. հազրէթլերինին Ատե-նապետութիւնը Թահթընտա ագտը իճթիմա իտէրէք, պունտա Խրբրբ-եան աթուճ. Գրիգոր վէ Տէր-Ներսէսեան սաատ. Տիգրան էֆ.լեր հագարաթը-ըյա Տէմիրճիպաշեան իզզ. Սեպուհ վէ Սեթեան իզզ. Միհրան էֆ.լեր տախի հազը օլտուգլարը հալտէ, մուխթէլիֆ «յարաբերա-կան» մէսէլէլերէ իչթիղալ իթմի-էն սոնրա, աթիտէքի գարարլարը վերմիշ տիր։

1.—Իւսկիւտար Ս. Խաչ քիլիսէսի Քաղ. Խորհուրդը՝ մէզքիւր քիլիսէ-յէ տիտ պիր արտա իւզէրինտէ պիր էճզանանէ եարբլմասընը Թէք-լիֆ իթմիշ օլուպ, Տնտեսական Խորհուրդ տա վագը օլան Թավխիյէ մուճիպինճէ պու Թէքլիֆի Թէտգիգ իթմիշ վէ Թագտիմ իթտիկի ըարբ-թատա Թէքլիֆը մէզքիւրը գապուլ իւէ մէզքիւր պինա իչուն քէչքը մի-մարի մուճիպինճէ 40 լիրա մէսարիֆ Թախմին իտիլտիկինի, վէ պիր էճ-զաճը իւէ ադտ օլունան պիր մուգա-վէէնամէ մուճիպինճէ մէպլաղը մէզ-պուրը իւչ պուչուգ սէնէտէ Թէէ-սիյէ իտիէպիլէճէկինի պէյան էյլէ-միշ օլմաղլա, Քաղ. Ժողով՝ Թէքլի-ֆը մէզքիւրը գապուլ իթմիշ վէ էճ-զաճը տիւքքեանընընն ինչասընա միւ-սաատ էյլէմիշ տիր։

2.—Վանընն մուվագգաթ Քաղ. Ժո-ղովը ազասընտան պիրի էքսիլմիշ օ-լուպ, մէզքիւր Ժողով Թարաֆընտ-ան տիկեր պիրինին ինթիխապը Թէքլիֆ իտիլմիշ օլմաղլա, իւչ միւլի էսամիլի պիր նամզէտ ճէտվէլի Թա-լեպ իթմէկէ վէ ինթիխապը պու ճէտվէլ իւզէրինտէ իճրա էյլէմէ-կէ գարար վերիլմիշ տիր։

3.—Պալաթ քիլիսէսի մուվագ-գաթ Քաղ. Խորհուրդը եէրինէ գու-րա իւէ էսալէթէն պիր Քաղ. Խոր-հուրդ ինթիխապը իչուն Պալաթ է-հալիսինտէն պաղելարը Թարաֆընտ-ան պիր խսթիտա Թագտիմ իթմիշ օլմաղլա, Քաղ. Ժողով՝ էտիրնէ Գա-բուսը միլի գապրիսթանընընն էթ-ըաֆընա տուվար չէքմէք իչուն պիր սուրէթը Թէսվիյէ գարարլայմըշ օ-լուպ, մուվագգաթ Քաղ. Խորհուրդ-ընն տա պու իչի պայա չըգարմագ-լա մէչղուլ օլաճաղընը նազարը տիգ-գաթա ալարաղ, չիմտիլիք պու ին-թիխապը ճէտիտ մէսէլէսինին նա-զարը տիգգաթա ալընմասընը Թէէ-սիր իթմէկի Թէնսիպ էյլէմիշ տիր։

4.—Ֆէրիքէօյ քիլիսէսի քարոզի-չի Աբարդեան Տ. Գրիգորիս վարդա-պետին Թագտիմ իթտիկի պիր բա-բօրթօ իւզէրինէ, Քաղ. Ժողով՝ գա-բարը ճէտիտ տէկին քիլիսէի մէզ-քիւր իւզէրինի բույէթ ու Թէսվիյէ իթմէք իւզրէ մուվագգաթ պիրթաղ. Խորհուրդ Թէլքիլ իթմիշ տիր։ Պու Քաղ. Խորհուրդա Զէնոբ պէյ, Մե-բրամէթեան, Յակոբ Պահրի, Արշակ Ունճեան, Լեւոն Ալանեան, Տօքթ. Գալաֆեան, Կարապետ Արզուեան վէ Վարդերես Աթանասեան էֆ.լեր ազա Թային օլունմըշլար տրը։

3.—Օրթաքէօյ քիլիսէսի Քաղ. Խորհուրդը խսթիֆասընը վերմիշ, վէ պու խսթիֆասը իւզէրինէ խսրար էյ-լեմիշ օլմաղլա, Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլերի՝ սաատ. Յարութիւն Զէքի էֆ. հազրէթլերի իւէ Մկրտիչ Գազանճեան, Արիստակէս Պօյաճեան, Յակոբ Թօգաթեան վէ Սիմոն Մել-քոնեան էֆ.լերտէն միւրէթթէպ պիր մուվագգաթ Քաղ. Խորհուրդ ինթի-խապ իթմիշ տիր։ Քաղ. Ժողով՝ պու Թէսապերին իթթիխապ օլունարընա քէսպը վուգուֆ իտէրէք, պէյանը մուվաֆֆագաթ իթմիշ տիր։

—

Կրօն. Ժողով Ատենապետերի Տ. Գրիգորիս վէ Տ. Վահրամ Սրբազան Արքեպիսկոպոսլար իւէ Տ. Հմայեակ, Տ. Ներսէս, Տ. Գաբրիել վէ Տ. Գէ-որգ Եպիսկոպոսլար էվվէլքի կիւն Կրօն. Ժողովատա էվվէլ Բաթրիգ Սրբազան հազրէթլերի իւէ այրընա պիր խսթիչարէ վէ միւզաքէրէտէ պուլունմըշլար տրը։ Բաթրիգ Սրբա-զան օ կիւնիւ եարընը պիրազ միւտ-էթ Կրօն. Ժողովա իճրատ ըրյասէթ իթթիքտէն սոնրա, քիլիսէ իչէրին-էն միւթէալլիգ էվրաղ վէ մուհար-ըրաթ Թանզիմլիյէ իչթիղալ իթմիշ տիր։

—

«Աւետարեր» կազէթասը միւէլլիֆ Մըսթը Բիթ՝ Մըսթը Զէմպրը իւէ տիւն Բաթրիգխանէյէ կիտէ-րէք, Բաթրիգ Սրբազան հազրէթ-լերինին օրատա պուլունմամասը հա-սէպիյէ, Բաթրիգ վէքիլի ճէվահիր-ճեան Գեր. Տ. Գաբրիել Սրբազան իւէ միւլազաթ իթմիշ տիր։

—

Տօգթ. աթուճ. Խորատանճեան Միքայէլ էֆ. հազրէթլերի իքի հաֆթատան պէրու խսթա օլուպ, խանէսինտէ գալմագտա վէ խսթա գապուլ իթմէմէքտէ տիր։ Անճագ մէսմուաթա կէօրէ, միւչարէլէյհ հազրէթլերի՝ պու կիւնլերտէ էբէ-յիճէ էյլէյէմիշ տիր։

—

Սմբատեան Միհրան Միհրան էֆ.՝ բէտէրի Սմբատեան Մանուկ էֆ.նին զիբրը ճէմիլի իչուն Գասըմ Բաշա քիլիսէսինէ 4 վէ քիլիսէի մէզքիւր բաբասընա 1 լիրա իհտա իթմիշտիր։

—

Էրմէնի Գաթօլիք Կ. Բաթրիգ վէ-քիլի Արտիարեան հիւրմ. Աւետիս Արքեպիսկոպոս պիր գաչ կիւնտէն պէրու խսթա օլուպ, Մագրիքէօ-յինտէ հեմշիրէգատէլերի Անտոն-եանլարընը խանէսինտէ թէտավի օ-լունրյօր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Վիէննա 16 սեպտ.—Վիէննատա Մ. տը Բէօրպէր, Մ. տը Զէլ վէ Մ. տը Զէէնինին եէքտիկէրիյէ միւլագաթը հագգընտա չէտիէն պէյանը միթա-լեա օլունրյօր։

Մոնթէլիմար 16 սեպտ.— Պէօյիւք մանօվրալար խիթամ պուլմըշ տրը։ Բէյսը ճիւմհուր Մ. Լուպէ՝ էճնէպի զա-պրթանա պիր զիյաֆէթ քէչիրէ իթ-միշ տիր։

Սոֆիա 16 սեպտ.—Էօքսինօկրատտա պուլընան բրէնս ֆէտրինանտ՝ Սոֆիայա ավէթ իթմիշ տիր։

Լոնդրա 16 սեպտ.— Հավանընն պո-ղուգլըզը տէվամ իտիյօր։ Կրինիչ բա-ատախանէսի՝ պու այրն 18ինտէ թէք-բար պիր ֆուրթունա վուգու պուլա-հազրնը խապէր վերիյօր։

Պէլկրատ 16 սեպտ.—Թէէմինէն բի-վայէթ օլունտրընա կէօրէ, ինթիխա-պաթտան սոնրա գրալ՝ սրբի Բարյա-մէնթօյա մէնտուպ պիր գապինէթօ թէշ-քիլինէ գարար վերմիշ տիր։

ՎԻԼԱՅԷԹԼԷՐՏԷ ՍԷՆԱՅԻ

ԵՎ

ԶԸՐԱԱԹ ՍԷՐԿԻԼԷՐԻ

ՍԻՎԱՍ ՍԷՐԿԻՍԻՆԻՆ

ՐԷՄՄԸ ՔԻՒՇԱՏԸ

Գ.

Պա իրատէի Սէնիյէ պիր միւառէթաէն պէրու Սիվասա Թէյքիլինէ չալընալան վէ տախիլի գըսմարը հագգընտա պունտան էվվէլքի մէգալէլերէ քեաֆի մալիմաթ վէրիլմիշ օլան սէնայի վէ զրաաթ սէրկիսինին եէվմը ճիւլուսը Հիւմայունա Թէսատիւֆ իտէն օգուստ.ըն 19ընճը կիւնիւ իճրա օլընմըշ տըր։

Օ կիւնիւ հիւքիւմէթ տաիրէսինատ մէրասիմը Թէպրիքիյէ խութամ պուլուրգտան սոնրա վալի աթուֆ. Բէյնա Աբիֆ պէյ էֆ. հազրէթլերի վէ 16ընճը ֆրգա գօմանտանը ֆէրիզ սատ. խիլուսի բաշա հազրէթլերի իլե էրքեանը վիլայէթ վէ իւմերաի ասքէրիյէ վէ միւլքիյէ մէմուրլարը վէ միւթեհայիյան վէ իւլեմա իլե էճնէպի գոնսօլոսլարը էլպիսէի բէսմիյէլերինի կիյինմիշ պուլընտրգլարը հալտէ սէրկի մահալլի իթթիֆակ օլընան Գապագ Եաղրսընտաքի Ցար իւս սէնայի իւլ Համիտի տաիրէսինէ սատ 7յէ տօղրու միւսասէլէթ իթմիշլեր տըր։

Սէրկի տաիրէսինին էօնիւնտէքի վասի մէյտանտա Թօբլանան գիյարէթճիլեր իլե հուզզարընը խսէ հատու հիսապը եօգ իսի. հիւքիւմէթ գոնսաղընտան սէրկի տաիրէսինէ միւնթէհի օլմագ իւզրէ պու տէֆա միւճեատտէն եաբըլմըշ վէ սէրկի իլե պէրապէր ըէսմը քիւչատը իճրա օլընմըշ օլան չօսէնին մէնգարէսի հագիգաթէն սոն տէրէճէ լաթիֆ վէ նազարբիպա իտի։

Եէնի չօսէնին միւթէատիտ նոգթալարընտա Թագը զաֆէրլեր ըէգզ օլընմըշ իտի քի, եաբրագլարա վէ սունի չիչէքլերէ միւգէյյէն օլան պու Թագը զաֆէրլեր (յաղթական կամար) սէրբաա Օսմանը պայրագլարըյա վէ տավաթ վէ մէհամիտը հազրէթը Բատիշահիի հավի նէֆիս լեվհալար իլե տախ միւվէչչահ պուլունըյօր իտի։ Թագը զաֆէրլերին արասընտա ճատէէնին իքի Թարաֆընա պիրպիրինէ եուգրն օլարագ տիքիլէն Թէլեկրաֆ տիրէքլերի զարիֆ պիր սուրէթտէ պօյանմըշ օլտուգտան մատտա, իւզերլերինտէ միւթէատտիտ սանճագլար Թէմէվիւճ իթմէքտէ իտի։

Ճատտէնին մէտխալինտէ պուլընան Թագը զաֆէր էօնիւնտէ իքի սիւվարի պիր վաղիէթը ասքէրիյէ իլե նէօվպէթ պէքլէմէքտէ օլտուղը կիպի, մունթէհասընա գատար ճատտէնին իքի Թարաֆընտա բիյատ, նիզամիյէ վէ ժանտարմա էֆիրաը Շահանէսի Թագըմ Թագըմ իչղալը մէվգրի իհթիրամ իթմիշ վէ սէրկի տաիրէսինին բիչկեահրընտա տախի մուսիգա պանտօսլյա պէրապէր պիր պէօլիւք ասաքիրը Շահանէ Թէչքիլը սաֆիքը սէյամ էյլեմիշ իտի։ Հէյէթը միւհթէրեմէնին վիւսուլինտէ ասաքիրը Շահանէ Թարաֆընտան բէսմը սէյամ վէ իհթիրամ իյֆա օլունտը։ Պիլխասա սուրէթը ֆէվգելատտէ Թէզեին խիլմիշ օլան գապուլ սալօնընտա պիր ազ խութբահաթտան սոնրա, Զաթը սամիի վիլայէթբէյնահի իլե Զաթը վալեաի գօմանտանի վէ տիկէր էրքեանը հուզզար պինանրն պէօյիւք գարուսը էօնիւտէքի մէյտանը Թէչրիֆ էթմէյէր։ Ասքերի մուսիգա Թարաֆընտան Թէբենիմ օլունան մարշը ալիալը Համիտի գըյամէն խութբա օլունմըշ, վէ պատէհու վալի պէյ հազրէթլերի Թարաֆընտան քիչատ նութգը գրաաթ օլունմըշ, վէ սայէի Շահանէտէ իչպու սէրկինին՝ մէմլէքէթին Թերագգըյաթը էգօնօմիգըյէսինէ խատիմ օլտուղընտան պահսլա, առաի հազրէթը Շէհրիյարիի եատ ու Թէքրար էյլեմիշ, վէ խութամը նութգընտա «Բատիշահըմ չօգ եաշա» նիտամի մէսէրէթինթիմասընը եատ իթմէսիյէ, մուսիգա սէյամ հավասընը Թէրենիմ էյլեմիշ, վէ ասաքիրը Շահանէ իլե պիրթիւն հազրուն Թարաֆընտան տախի իչ տէֆա «Բատիշահըմ չօգ եաշա» նիտասը՝ այյուգէ չըգարըլմըշ տըր։

Պունը միւթէագրպ Սրվաս պէյէտիյէ բէիսի նամընա պիր նութգ գրաաթ օլունմըշ, վէ պու նութգա վալի պէյ էֆ. հազրէթլերի Թարաֆընան պիր Թագըմ քէլիմաթը Թագտիրիյէ իլե մուգապէլէ խութմիշ տըր։ Պունան սոնրա միւթթի Ֆէհմի էֆ. Թարաֆընտան Թեգայիւաը էսմը ու իգպալը հազրէթը Շէհրիյարիյէ տաիր պիր նութգը պէյիղ վէ սէլիս պիր տուա օգունարագ, ումում հուզզար քէմալը չէվգու խիլուսլա ամինան օմուշ տըր։

Օ սըրատա մէմուրը մախսուս Թարաֆընտան սերկինին մուսթէֆիֆ տաիրէյէրինէ ախտ անախթարլար՝ Զաթը սամիի վիլայէթբէյնահիյէ իթտիխիմիշ վէ ճիլուսը Հիւմայուն եէվմը մախսուսը չէրֆինէ օլարագ՝ օ կիւն մէվճուտ պուլընան պիշիմիշ մէմուրին վէ իւմերաի քիրամ իլե ումում էյրաֆ վէ միւթէպերան վէ հազրընընը պիրէթլերի պէտէյի Թեյմմինէն ճանիպը ճէլիրը վիլայէթբէնահիյէ Թեէտիյէ վէ իհտա սուրէթիյէ, պիր ճէմիյէթ մախսուսէթ խութբասազի տախի իպրազ պուլրըմը օլտուղընան, էրքեանը հուզզար մայէթինտէ պուլունտրգլարը հալտէ, վալիի միւշարէյէյհ հազրէթլերի Թեպերրիւքէն պիզզաթ տաիրէլերի պիրբիր պիրբիր քիչատ պուլուրարագ, հազրընա Թեմաշա էթտիրիտի։

Վալիի միւշարէյէյհ հազրէթլերի միւպայէաթը տախի քիչատ իլե, Սիվասը պիր ուսթատան մահսուլը եեսը մէհարէթի պուլունան մուսանա պիր պասթանը՝ մամուլաթը մատէնիյէ չիպէսինէ, վէ չէհրիմիզատ մարանկոզլարընը տերեճէի Թերագգըսընա պիր մըգեասը լաթիֆ սայրլապիրճէճք տերեճէտէ զարիֆ պիր չէքմէճէյի՝ մամուլաթը խաչպիյէ տաիրէսինտէն, վէ Գասթէմունի վիլայէթը ճէլիլէսի էշեասընը պիրիր պիրիր տիգգաթլա բէք չօգ Թագիր վէ մեմուրը մախսուսը Հաֆըզ Հիւսնի էֆ.յի սուրէթը ֆէվգելատտէ վէ ալենիրէտտէ Թալթիֆ իլե պէրապէր, տեվ. վալի բաշա հազրէթլերինին հիմէմաթը ճէլիլեերինէ միւքերրերէն Թէչէքքիր պուլուրտրգտան սոնրա, Գասթէմունի եատիկեարը օլմագ իւզրէ տէ միւքէմմել ըէսիմի պիր խալը վէ տահա պագը էշեայը մէնսուճաթ չիպէսինտէն, վէ տիկեր պագը նէվատիրի՝ սահր տաիրէյերտէն իյիթրա իթտի։ Պագը հուզզար Թարաֆընտան տախի պիր Թագըմ էշեա սաթըն ալընմըշ տըր։ Պիթիւն տաիրէյեր ուզուն ուզատիյէ զիյարէթ խութթիքտէն սոնրա, երնէ գապուլ սալօնընա ավտէթ պուլրուլարագ, հուզզարա Թաթիլլար իքրամ օլունմըշ տըր։

Սերկի տաիրէսինին հեր Թարաֆընա Թէէմին միւքէմմելիյէթինէ աթֆ խութկն ֆէվգելատտէ տիգգաթ սասարընտան օլարագ սերկիյէ մախսուս օմագ իւզրէ պիր տէ Թելեկրաֆ խաթթը Թէմտիտ վէ Թէէսիս օլունմըշ իտի։ Սալօնտա պիր միւառէթ խութիրահաթտան սոնրա, Զաթը տալիի վիլայէթբէնահի Թելեկրաֆ տաիրէսինի տէ զիյարէթ իտտրէք, բէսմը քիչատա տաիր օլան Թելեկրաֆը Թեպերրիւքէն օրատան քէչիտտէ էթտիրմիշ տըր։ Սաաթ 9½-տա աթուֆ. վալի պէյ հազրէթլերիյլե մայէթը աեվիէթլերի՝ սերկի տաիրէսինտէն այրըլմըշլար տըր։

Սերկինին բէվնագ վէ ինթիզամը կէօրիունմէսի մէմուրը գաթ գաթ ֆէվգինտէ օլտուղընը լիսանը Թագտիր վէ հայրէթլի էթիրաֆ իթմէքտէ՝ խարիճ վէ տախիլը վիլայէթտէն կէլմիշ օլան հուզզար մուԹահրա տըրլար։ Ֆիրվագը վասրԹալարընը ֆրգատանը վէ սեպեպլերին նօգսանը հասէպիյէ հէր եէրտէ միւսապէգաթէն Սիվասա սէնաաթ վէ զրաաթը ումում չիւպէլերինի մուհիթ պէօյլե բարլագ վէ միհիմմ պիր սուրէթտէ սերկինին վիւճուտ [կէլեպիլեէկկի՝ տօղրուսը իսմիտ օլունմայօր իտի։

Պու մուվաֆֆագըյէթի մահզա սատյէի հազրէթը Բատիշահտէ Թարաֆը վիլայէթտէն սարֆ օլունան ֆէվգելատտէ զալրէթին ինթաճ էթտիկի կէօրիւմիշ տըր։

Սերկի՝ ասըլ մագսատի օլան ֆիքրը Թէրագգը վէ բաղպէթի պիհագգընը օգչայապիլիճէք պիր մէնգարէի միւքէմմելիյէթ կէսաթէրմէքտէ տըր։ Հէր մամուլաթ վէ մահսուլաթը տախիլիյէմիզտէն օլան պու նէֆիս վէ զարիֆ եէշայը Թէմտաշա իտէն պիր ոահէպը համիյէթին իֆթիխար էթմէսի միւմքին տէյիլ տըր։ Պիլխասա Ամերիգա գօնսօլոսը Մըսթր Ճօէֆ ճէնապլերի իլե զիյարէթ իչուն Սիվաստա պուլընան միւթէպերանը էճանիպ պու Թէնսիպը պէտիի միւքերրերէն Թէպճիլ վէ ֆէվգելատտիկինի Թէսլիմտէն սոնրա, Սիվաստա տէյիլ՝ հաթթա պիր չօգ վիլայէթը սահիպլիյէտ տախի պու միւքէմմելիյէթի վէ Թէնեվվիւի նիսպէթինտէ սերվէթի հալզ պիր սերկինին միւճուտ կէլեպիլեէկկինի հիչ պիր վագրէթտա խաթրա պիլէ կէթիրմէտիքլերի հալտէ, պունը պիրտէնպիրէ կէօրմէքլէ սահիհէն բէք միւթէհասուսը իֆթիխար օլտրգլարընը վէ մուվաֆֆագըյաթը ալիյէի Շահանէնին պայրճալարընտան մատատտա օլան չու խուսուստա մէյտանտա կէօրիւնէն ասարը իգթիտար վէ հիմմէթը վիլայէթբէնտէի քէմալը սամիմիյէթ վէ ճիտտիյէթլէ ալէնէն Թագտիրէ մէճպուր պուլընտրգլարընը պէյան էյլեմիշլեր տըր։

Սերկինին հավի օլտուղը էշեանընը քեսրէթ վէ նէֆսանէթի հագգընտա պիր ֆիքրը իճմալի վերմիշ օլմագ իւզրէ, սերկինին միւնգասըմ պուլունտրգը 5 գրսմտան մէնսուճաթ գրսմընը իհթիվա իթտիկի չիպէլերտէն եալընրգ պիրիսինտէքի էշեանընը գըյմէթի երպապը վուգուֆ՝ 4-5000 լիրատան զիյատէ Թախմին իթմէքտէ օլտուղընը պէյան իթմէքտէ իմիշլեր։

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽՍՐԻՃԻՏԷ ՎԷ ԲՕԼԻԹԻԳԻՏԷ

Տիւն Տէրսաատէթ Իրան սէֆարէթխանէսինէ վարիտ օլան պիր Թէլեկրաֆա նազարէն, Իրան Սատրազամը իսթիֆասընը վերմիշ օլուպ, Իրան Շահը Մուզաֆֆէրէտտին Շահ հազրէթլերի տախի միւշարէյէյհին իչպու իսթիֆասընը գապուլ էթմիշ տըր։

——

Գարատաղ բրէնսի բրէնս Նիգօլա հոկա. 23տէ Բօմատա պէքլէնիյօր։

——

Ճէզայիրին Ալժէ չէհրինտէն Բարիզէ չէքիլէն պիր Թելեկրաֆա նազարէն, Պերպերիլեր՝ Թաղիթիտ Ֆլանսըզ ասքէր նէֆէրաթը իւզերինէ հիճում իտէրէք, գօմանտանը վէ 13 նէֆէր ասքէր Թելեֆ էթմիշլեր տըր։

——

Բօմատան չէքիլէն բէսմի պիր Թելեկրաֆա նազարէն, Իթալիա գրալը Վիգթօր Էմմանուէլ՝ նոյ. 23տէ Լօնտրայա ազիմէթ իտէճէք տըր։

——

Բուսիա հիւքիւմէթի՝ Ալէման պանգալարընտան 100 միլիօն բուպլի գըյմէթինտէքի էմանէթլերի կերի ալմըշ տըր։

——

Աթինատա պէյտիյէ ինթիխապթը էնասընտա գարբըզգլար վուգու պուլմուշ տըր։

——

Բարիզտէքի Բուս սէֆարէթխանէսի միսթէշարը Մ. Սվէյնի էվվելքի կիւն Բարիզէ միվասէլէթ իթմիշ տըր։

——

Իթալիանըն Պահրը Սէֆիտ տօնանմա ֆըրգասը Մէսինա պօղազընտան կէչէրէք, Ֆրանսըզ տօնանմասընը թատագիպ իտէճէք տըր։

——

Բարիզտէքի «Բըթի Բառիզիէն» կազէթասընըն ալտրը մալիմաթա նազարէն, Մարսիլիա չէհրինին Ս. Լօրան մահալլէսինտէ իքի եէնի չիպհելի վուգուաթլար վագը օլմըշ տըր։

——

Ինկիլթէրա մէճլիսը վիքէյասը էվվելքի կիւն ինիգատ իտէրէք, միւղաքէրէսի իչ սատաթ սիրմիշ տըր։ Եօրն իւզերինտէ թօբլանմըշ օլան խրնճախսնճ էճսալի՝ միսթէմ լիքատաթ ումուրը նազարը Մ. Զեմպերլէյնի էյզբրմալարա ալգըյամըշ տըր։

Էօյլենտէն օսնրա տախի մէճլիսը վիքէյա Թէքրար ագտը իճթիմա իտէրէք, պիր պույուգ սատաթ միւզաքերէ իթմիշ տըր։ Պիր կազէթանրն պէյանընա կէօրէ, էվվելքի կիւնքի մէճլիսը վիքէյա՝ կէօմրիւք մէսէլէսի հագգընտա գատթի պիր գարար վերմէմիշ տըր։ Մէգքիր կազէթանրն մուհագգագ զանն իթտիկինէ կէօրէ, էկեր հիւքիւմէթ՝ Մ. Զեմպերլէյնին կէօմրիւք լայիհասընը բէտտ իտէր իսէ, Մ. Զեմպերլէյն իսթիֆա իտէճէք տըր։ Պու լայիհայա նազարէն, կէօմրիւքլեր խուսուսընա ինկիլիզ միսթէմլիքատա Թրնա բիւճանիյէթ վերմէք իգթիզա իտէճէք տըր։

——

Դարատաղ Բամբօլանրն Բաբալըզա նամզէտիկի ալէյհինտէ Աւսթրիա Թարաֆընտան վերիլէն «Վէթօ» սէպէպիյլէ, Աւսթրիա վէ Վատիկան արասընտա պիր պիւրուտէթ մէվճուտ տըր։ Մերի տէլ Վալը Բարտէլիսի սրֆաթրյա Վիէննայա կէօնտերիլմէսի՝ Վատիկանտա Թասավվուր իտիլմէքտէ օլտրգընտան, մէզքիր պիւրուտէթ տահա զիյատէ քեսպը չիտտէթ իթմիշ տըր։ Վիէննատա Բամբօլանրն չակիրտի օլան մումարիյէյհ բուհանի ալէյհինտէ չիտտէթը մուգավվէմէթ վար տըր։ Գոնգլալ մէճլիսինտէ պու բուհանի՝ Աւսթրիանրն Թէվասսութը ալէյհինտէ բրօթէսթօ իտիլմէսինի Թէքլիֆ իթմիշ տըր։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Բարիզ սէֆարէթը Սէնիյէսի իւչունճի քեսթիպի Ալֆրէտ Սարագ պէյէ սէֆարէթը միւարէյէյհ իքինճի քեսթիպի իւնվանը իթա պույուրմըշ տըր։

«Էլ Բավի» կազէթասը սահիպը իմթիյազը Թալէաթ բաշազատ սատ. Եուսուֆ Թալէաթ պէյէ Մրրիմբանի (բաշալըզ), Դօնեա վիլայէթի մէճլիսը իտարէսի ազասընան իզզ. Ղազարոս էֆ.յէ սանիյէ բիւթպէյէրի Թէվճիհ պույրուլմուշ տըր։

ՆԻԾԱՆ

Պէյնճի Տարէյի Պէյէպիյէ միւսիրի իզզ. Իպրահիմ Էսէդ պէյէ Յինճի Օսմանի, Պէյրութ Թիճարընան Սատրէսանին Տըմբուզլյէ էֆ.յէ կիւնճի Մէճիսի,

«Էլ Բավի» կազէթասը սահիպը իմթիյազը Թալէաթ բաշազատ սատ. Եուսուֆ Թալէաթ բաշազան հարէմի Զիպպեյյէ հանըմ իքինճի բիւթպէյնի Շէֆգատ Նիշանը Հիւմայունը իհսան պույրուլմըշ տըր։

ԹԷՎՀԻՏԸ ՏՈՒՑՈՒՆԸ ՕՍՄԱՆԻՅԷ

ՄՈՒՀԱՐՐԷՄ ՖԷՐՄԱՆԸՀԻՄԱՅՈՒՆԸՆՈՒ ԶԷՅԻԼ ՍՈՒՐԷԹԻ

Գոնսօլոս սերիլէրինին Թէվֆիկի հագգընտա, Մուհարրէմ Ֆէրմանը Հիւմայունընը զէյիլ իլե բրօթէստընը Թէսաթի խութիկինի տիւն եարմըշ իտի։

Պունարընը սուրէթլերինի պունկիւնտէ իթթիֆարէն պէրվէճնը աթի տերճ իթմէկէ միւպաշերէթ իտէրիզ։

Հիւքիւմէթը Սէնիյէ իլե Տուրանը Ումումիյէ մէճլիսը իտարէսի արասընտա, հէնուզ ամօրթի խութիվնի տուրանը «սերի»լերի իլե, չըմնաֆէր Թահվիլաթը չէրայիթի թաստիլի հագգընտա ադտ խութիլէն իթիլաֆքն ԲՐՕԹՕԳՕԼԸ.

1321 ճէմազի իւլ էվվել վէ 1319 1903 օգուստոստա Պապը Ալիսէ իճՄիտա իտէն

1.—Հիւքիւմէթը Սէնիյէ Թարաֆընտան պա իրատէի Սէնիյի մէճզուն Զաթը հազրէթը Սարագամի իլե Մալիյէ նազրը տեվ. Բէյնա բաշա հազրէթլերի,

2.—Տուրանը Ումումիյէ մէճլիսը իտարէսի բէիսի օլուպ, մէճլիսը մեգքիւրտ իճրա օլունան միւգաքերի նէթիյէճէսինատ ազալար Թարաֆընտան մէեգուն օլան Մ. Պապինկիթը Սմիթ. (1299 մուհարրէմ 28 Թարիխլի ֆէրմանը Հիւմայունին 7ինճի մատտէսինտ գիքր օլունան Թահվիլաթ համիլլերինին մուվաֆագաթը տա ախզ օլունմըշ տըր։)

Իչպու միւգաքէրէ՝ 1903 սեպտ. 1/14է գատար իմնա (ամսթի) իտիրմէյէն Տուրանը Ումումիյէի Օսմանիյէնին Թատիրլ վէ Թէվֆիկի (ֆի 1299 մուհարրէմ 28 Թարիխի ֆէրմանը 3ինճի մատտէսի վէ 1885ատ Թեատրվիլէ չըգարըլան սերիլէր իլե Թային օլունմըշ տըր) չերաիթինի իթիլաֆը գաթի իլե Թային վէ չըմնաֆքէր Թահվիլաթը չերաիթինի Թեպտիլ իթմէք իւզրէ վուգու պուլմըշ տըր։

Պալէատ զիքը օլընան Թարաֆեյն՝ մուհարրէմ ֆէրմանընընը 7ինճի մատտէսի ահքեամընճա իչպու ֆէրմանընը վէ զէյլերինին վէ քէպ 1890 տարիլ 18/30 Թարիխլի մուգավէլեենամէնին իւզերինէ, աթիսէքի ֆէրման իլե պէրվէճնը աթի Թատիլաթ վէ իլավէլերի իճրա իտէր։

---

(172)

ՄԱՐՍԷԼ

ԵԱԽՕՏ

ԵԷՆՔ ԲԱՐԲԱՋ ԷՍՊԱՐԸ

*Մարսէլ էսպոլիվար օլուպ իքի սատթ գատար Պուլօնէք օրմանընընն իրպէ Թարաֆիլարընտա տօլաշըգտան սոնրա, գարանլըգ պասմասընը միւԹազրպ խանէսինէ կիտիպ Թատման սոնրա պիր տահա ավէթէ մէճպուր օլմամագ իչիւն պուլօյա մախսուս սիրահ էլպիսէ կիրնիքէն սոնրա, Մ. Պոլիքէն Թարաֆընտան տավէթիլ պուլընընը Դոֆէ Անկլէյէ տօղրու կիթմէք իւզրէ խանէսէն չըգար։ Հավա սօսուգ վէ գուրու օլուղընան, Թապիի պիր մէյլ հասրլ օլուլյր իտի. պինանէնալէյհ, Մարսէլ՝ եաշա եիրիյէրէք Մալէրպ ճատտէսինատէն իլերլեմէկէ պաշլայրգ, եօլտա կիւչ Թալիմնատէն ավէթ իթմէքտէ օլան Տամինգէ Թէատրի իթտի։

Դանատալը պու Թալիմ իչիւն Բարիզին էն մէչհուր ակրսանէլերինատէն պիրինին կիթմիշ իտի։ Մ. Էրնէթ տը Կոնտ տախի պու Թալիմանէնին միւատիմէրինատէն օլուղը հիրէթլի, օրատա Տամինգի կէօրմիւշ իտի։ Դանատալը՝ Մարսէլէ՝ պանքէրին մախսուսընընն քէմալը նիւվազիլէ Մ. տը Դէլօրատոնընն սըհէթնին իսթիֆատ իթմիշ օլտուղընը վէ չօգտան պէրու քէնտիսինի կէօրմէսինատ օլտրգ ըզհարը Թէէսուֆլի եաղընտա պիր սապահ զիյարէթէ կիտէճէկինի սէօյլէտիկինի բէֆիգինէ իսպար էյլէտի։

Մարսէլ՝ ալիզանդրընընն պու էմէլինի քէնտիսինատէն գարզ իթմիշ օլտուղը մէպլաղը իտատ իթմէք արզուսընա համ էյլէտիկի հիհէթլի, էհէմմիյէթ վէրմէտի. եալընրգ կէճէ խանէյէ ավէթէ իտէճէկինի վէ եախսա զայէթ կէճ ավէթէ իտէճէկինի տօսթունա սէօյլէտիկի հիհէթլի, Տամինգ պունատան տօլայը ըզհարը էնտիյլ իթմէկէ պայլատը։

Դալիֆօրնիալը՝ բէֆիգինին պու հալինի կէօրինճէ, կիւլեբէք

—Էնտիյլ իթմէ, պու կիւն Մ. Շամպրէ իլե պուլուչմագ Թատավվուրընտա տէյիլիմ, Թուղլա օճագլարընը պիր տէֆա կէօրմիւկիմ հիհէթլի՝ եէնիտէն օրայա ավէթէ իթմէք խաթրըմատա պիլէ կէչիմէզ. պինտէնալէյհ պէնի միւտաֆէա իչին Թատգիպէ լիւզում եօք տըր. խանէյէ կիտիպ բահաթճա ուլգունը ալյա.—տէտի։

Տամինգ տօսթունընն պայտա բիֆտէը խաթրըլա էյլենմէսինի Թէմէննի իտէրէք, մամաիլէյհատէն ինգիլքեաք էյլէտի։

7.

Թալին իթթիքլերի զէմանտա վալալրընը իճրա իթմէք՝ զաղրթանը ասքերիյէնին չանընտան օլտուղը մալիմ տրը։

Մարսէլ ալաֆր. սատթ 7տէ Դոֆէ Անկլէնին բիչկեահրընտ միւվասէլէթ իթտիկինատ, Մ. Պոլիքէնի գարուսընն էօնիւնտէ պուլտու քի, պէյ տագիգատան պէրու օրայա կէլմիշ օլուպ, օզագատա տօլաշարագ քէնտիսինի պէքլէմէքտէ իտի։ Մարսէլ՝ Գլօթիլանին զէվճի Թարաֆընտան նոսրլ գապուլ օլունճաղը հազգընտա Թերէտտիտատ պուլընմագտա, հաթթա պու մէսէլէ էնտիյէսինի պիլէ մուճիպ օլմագտա իտի իսէ տէ, զապիթ զայէթ տօսթանէ պիր սուրէթտէ քէնտիսինի կէսիպ իպրազը մուտմէյէի նիւվազիլքերտանէ իթտիկի ճիհէթլէ, պու էնտիյէսի պէրթարաֆ օլտու։

Պահրը Մուհիթը Քէպիր սահիլինտէ այրըլմըշ օլտուգլարը հալտէ, Բարիզին Պուլըզվար տէ զ'Իթալիէն ճատտէսինտէ եէնիտէն նէքթիկէրինէ Թէատրէ խանը իքի տօսթա լարզ օլտուղը սուրէթտէ պիր գէչ տագիգա Թեաթիր քէլիմաթը մէվէտտէքտարանէ իթթիլեր։

Մ. Պոլիքէն իսթիֆատը խաթրատան սոնրա,

—Սիզի պէյլէ պիր լօգանթատա Թատա տավէթ իթտիկիմատէն տօլայը ֆավընըզը իսթիրհամ իտէրիմ. գարիպէն խանէմտէ Թատա իթմէկէ լուբթի իտէրէք, պիզի մինէթտար իտէճէկինիզի իւմիտ իտէրիմ. ֆագաթ զիմտի գալը վալիտէմ խասթա օլտուղը հիհէթլէ, սիզի խանէմէ տավէթ իտէմէմ.—տէտի։

Մ. տը Դէլօրատտ սապահյայը Մատամ Տօրթիսի զիյարէթ իթմիշ օլտուղընը պահրիյէ զապրթանընտան քէմմ իթմէկէ հիշ պիր սէպէպ կէօրմէտիկի հիհէթլէ,

—Պիլիյօրըմ, պու սապահ Մատամ Տօրթիսի կէօրմէք չերէֆինէ նէպլ օլտուս. —տէյու ճէվապ վերտի։

Պահրիյէ զապիթի Մարսէլին պու սէօզինէն տօլայը ըզհարը թէճճիպ էյլէտի։ Դալիֆօրնիալը՝ էն ուֆագ չէյլերէտէ պիլէ էնտիյէյ տիւչար օլաճաղընը անլատըը, պու սատամ գարը քէմալը խիլուսլա հարէքէթ իթմէք վիճուզը գաթի թահրընտա օլտուղընը անլատըը հիհէթլէ, տէտի քի,

—Էվվէթ, Մատամ Տօրթիս մախսուսընընն անվալինատէն պահս իթմէք իւզրէ պէնի նէզանինէ տավէթ իթմիշ իտի։ Գալը պիրտատրինիզ պիչարէ գատընը ենտիյէսինի մուճիպ օլաճագ պագը անվալէտ պուլընընտան, Մատամ Տօրթիս Բընէնին եագընտա մէնսուպ օլաճաղըմ գլիւպէ գապուլ օլունճաղընը պէնտիլէ քէնտիսինի օրատա կէօրմիւկիմատ նասինաթ իթմէքլիկիմ բէճ իթտի։ Գանա պէօյլէ պիր վազիֆէ իհալէ իտիլէճէկէ՝ խաթրըմատա պիլէ կէչմէմիշ իտի։ Պիրինճի տէֆա օլարագ պու գատար միհիմմ պիր վազիֆէ իլֆասընա չալան կէօրմիւկիմ հիհէթլէ, անը նէ՞ տուրէթլէ իլֆա իտէճէկիմի պէն տէ պիլմէյօրըմ. ֆագաթ Մատամ Տօրթիսին իսթիճլապը մէմնունիյէթի իչիւն հէրլի պատատա պու վազիֆէյի գապուլ էյլէտիմ։

Պոլիքէն.—Բէք էյի իթմիշսինիզ, ազիզիմ. պէն պիր տատմէն տավալ հազգընտա նէ տիւշինմիկիմի ալըգատան ալընը սէօյլէտիկիմ վէ պու Թապիքէ՝ սէպէպիյլէ չօգ տէֆա սէօյլէտիկիմ տատմարը կիւճէնտիրտիկիմ հիհէթլէ, պու վազիֆէյինին Թարաֆրմատան իլֆասը մէնսուսէպէթ ալամագ իտի։ Բընէնին մէսէքքինտէ քիքեարը նէ օլտուղընը վալիտէսինէ սէօյլէտիմ։ Բընէ՝ մէքթեպտէ չըգարը զէմանատան պէրու հիչ պիր յէյ եաբմագ իթթէմէմիշ տըր. չիմտի ֆէտա պիր Թէկիրքէյէ տիւչար օլաճագ պիր հալտէ պուլընընը։ Մէքթեպը պահրիյէ կիրմէսինի տրզու իթտիկիմ հալտէ, պունա մուվաֆագաթ իթմէտա։ Էկեր պէնիմ սէօզիմմ տիրնէմիշ օլտա իտի՝ չիմտի Թիճարէթ վաբօրլարը գաբթան չակիրտի սըֆթաբյա պիր Թիճճար սէֆինէսինէ կիրմիշ օլաճագ իտի։ Պէօյլէ պիր յէյէ մէնզուղու պուլընմագ՝ Բարիզտէ զէմանընը սէֆինէյէ իմտար իթմէկէ Թարիճճան տրը. ֆագաթ գալն պիրտատրիմին անվալինի պըրագալըմ տա լօգանթատա կիտէլիմ. խուսուսի պիր օտա քիրալատրմ, սիզէ մինիմմ չէյլերէտէ պահս իտէճէկիմ։

(Եզվատի)

ԱՎԵԼԱՑԵԹԼԵՐՏԷ ՍԷՆԱՅԻ

ԵՎ

ԶԸՐԱԱԹ ՍԷՐԿԻԼԷՐԻ

ՍԻՎԱՍ ՍԷՐԿԻՍԻՆԻՆ

ՐԷՄՄԸ ՔԻՒՇԱՏԸ

Գ.

Պա իրատէի Սէնիյէ պիր միւառէթաէն պէրու Սիվասա Թէյքիլինէ չալընալան վէ տախիլի գըսմարը հագգընտա պունտան էվվէլքի մէգալէլերէ քեաֆի մալիմաթ վէրիլմիշ օլան սէնայի վէ զրաաթ սէրկիսինին եէվմը ճիւլուսը Հիւմայունա Թէսատիւֆ իտէն օգուստ.ըն 19ընճը կիւնիւ իճրա օլընմըշ տըր։

Օ կիւնիւ հիւքիւմէթ տաիրէսինատ մէրասիմը Թէպրիքիյէ խութամ պուլուրգտան սոնրա վալի աթուֆ. Բէյնա Աբիֆ պէյ էֆ. հազրէթլերի վէ 16ընճը ֆրգա գօմանտանը ֆէրիզ սատ. խիլուսի բաշա հազրէթլերի իլե էրքեանը վիլայէթ վէ իւմերաի ասքէրիյէ վէ միւլքիյէ մէմուրլարը վէ միւթեհայիյան վէ իւլեմա իլե էճնէպի գոնսօլոսլարը էլպիսէի բէսմիյէլերինի կիյինմիշ պուլընընը Գապագ Եաղրսընտաքի Ցար իւս սէնայի իւլ Համիտի տաիրէսինէ սատ 7յէ տօղրու միւսասէլէթ իթմիշլեր տըր։

Սերկի տաիրէսինին էօնիւնտէքի վասի մէյտանտա Թօբլանան գիյարէթճիլեր իլե հուզզարընը խսէ հատու հիսապը եօգ իսի. հիւքիւմէթ գոնսաղընտան սերկի տաիրէսինէ միւնթէհի օլմագ իւզրէ պու տէֆա միւճեատտէն եաբըլմըշ վէ սերկի իլե պէրապէր ըէսմը քիչատը իճրա օլընմըշ օլան չօսէնին մէնգարէսի հագիգաթէն սոնրա, Զաթը սամիի վիլայէթբէնահի իլե Զաթը վալեաի գօմանտանի վէ տիկէր էրքեանը հուզզար պինանրն պէօյիւք գարուսը էօնիւտէքի մէյտանը Թէչրիֆ էթմէյէր։ Ասքերի մուսիգա Թարաֆընտան Թէբենիմ օլունան մարշը ալիալը Համիտի գըյամէն խութամա օլունմըշ, վէ պատէհու վալի պէյ հազրէթլերի Թարաֆընտան քիչատ նութգը գրաաթ օլունմըշ, վէ սայէի Շահանէտէ իչպու սէրկինին՝ մէմլէքէթին Թերագգըյաթը էգօնօմիգըյէսինէ խատիմ օլտուղընտան պահսլա, առաի հազրէթը Շէհրիյարիի եատ ու Թէքրար էյլեմիշ, վէ խութամը նութգընտա «Բատիշահըմ չօգ եաշա» նիտամի մէսէրէթինթիմասընը եատ իթմէսիյէ, մուսիգա սէյամ հավասընը Թէրենիմ էյլեմիշ, վէ ասաքիրը Շահանէ իլե պիրթիւն հազրուն Թարաֆընտան տախի իչ տէֆա «Բատիշահըմ չօգ եաշա» նիտասը՝ այյուգէ չըգարըլմըշ տըր։

Պունը միւթէագրպ Սրվաս պէյէտիյէ բէիսի նամընա պիր նութգ գրաաթ օլունմըշ, վէ պու նութգա վալի պէյ էֆ. հազրէթլերի Թարաֆընան պիր Թագըմ քէլիմաթը Թագտիրիյէ իլե մուգապէլէ խութմիշ տըր։ Պունան սոնրա միւթթի Ֆէհմի էֆ. Թարաֆընտան Թեգայիւաը էսմը ու իգպալը հազրէթը Շէհրիյարիյէ տաիր պիր նութգը պէյիղ վէ սէլիս պիր տուա օգունարագ, ումում հուզզար քէմալը չէվգու խիլուսլա ամինան օմուշ տըր։

Օ սըրատա մէմուրը մախսուս Թարաֆընտան սերկինին մուսթէֆիֆ տաիրէյէրինէ ախտ անախթարլար՝ Զաթը սամիի վիլայէթբէնահիյէ իթտիխիմիշ վէ ճիլուսը Հիւմայուն եէվմը մախսուսը չէրֆինէ օլարագ՝ օ կիւն մէվճուտ պուլընան պիշիմիշ մէմուրին վէ իւմերաի քիրամ իլե ումում էյրաֆ վէ միւթէպերան վէ հազրընընը պիրէթլերի պէտէյի Թեյմմինէն ճանիպը ճէլիրը վիլայէթբէնահիյէ Թեէտիյէ վէ իհտա սուրէթիյէ, պիր ճէմիյէթ մախսուսէթ խութբասազի տախի իպրազ պուլրըմը օլտուղընտան, էրք

գիր էմնամէ իմպալանը քէս-
գաթիկէթ էյլէմէքտէ տիր։
1299 մանհարբէմ 28 (8/20 գեկա. 1881)
Թարիխլի ֆէրմանա իսիլէն

ԶԷՎԼ

1299 մանհարբէմ 28 Թարիխլի ֆէրմանը Հիւմայունէրն Շինճի մատ-
տուի ահքեամընճա, հիւքիւմէթը
տուի ահքեամընճա, հիւքիւմէթը
Ցոյունը Ումումիյէ Մէճլիսինիյէ Ցոյունը Ումումիյէ Մէճլի-
սինիյէ Ցոյունը Ումումիյէ մէճլիսի
ռէիսիլիքինէ գէլմիշ իսկէնտէրիյէ
Թարիխլի ֆէրմանը Յինճի մատատէսի իլէ
գիր ֆէրմանը Յինճի մատատէսի իլէ
գիր ֆէրմանը Ցոյունը 1/14 սեպ-
թամբրի օրունա 1903տէ ամօրթի իսիլիյէն
տարիքը Թատաիլ վէ Թէվֆիտի վէ
գէմանինը Թատաիլ վէ Թէվֆիտի վէ
Ռումիլի չմէնտրքէր Թահվիլաթը
ֆէրմանինին Թատաիլինի գարար-
լարընը օրուղընատա, վէ պու-
մազսէտի Թարաֆէյն պէյնինտէ
ինամ օրունան միզաքէրէ պիր ինթի-
լամը Թամամ մինճէրը օրտրընատա,
(գի գունա տաիր օրան բրօթօգօլըն
նիս խիլիմէսի իլէ Թէպէյլիւն ինթի-
մի տիր) հիւքիւմէթը Սէնիյէ ագա-
գանան իպու ինթիլաֆ իւզերինէ էմր
խտիր։

1 մատտէ.— 1903 սեպտ. 1/14տէ
Թէսալիյատ պուլընան B C D սէրի
Թահվիլաթ էերինէ վէ 2Ինճի մատ-
տուի Թահվիլաթ էերինէ իրսալ
գիր գիր օրունտրընը սուրէթատ,
հիւքիւմէթը Սէնիյէ 1,488,126 էէնի
Թահվիլաթ չզարմադա գարար վէր-
մի տիր։ Պունտարն էէքիւնի 32
ֆիսան 738,772 Օսմանլը լիրասը, էա-
խտա 29,762,520 Ինկիլիզ լիրասը, վէ
խտա 744,063,000 ֆր. օլանագ
գր։ Իպու Թահվիլաթ՝ անը միւ-
սատատաթ վէ հուզուգը հարը օլուպ,
ֆիթթէլիֆի սէրիյէր պէյնինտէ օլան
ֆարդ ֆէսխ օլունմը տրը։ Էէնի
Թահվիլաթ՝ պէսէլի համիլինէ Թէս-
տիյէ օլունմագ սուրէթիյէ Թէրթիպ
ալունմը օլուպ, Թիւրքէֆ, Ինկիլիզ-
էէ վէ Ֆրանսըզճա լիսանլարլա եա-
զըմը օլանագ տրը։

Մէկքիւր Թահվիլաթըն պէհէրի-
նին պէտէլի 22 Օսմ. լիրասը, եախտա
20 Ինկիլիզ լիրասը, վէ եախտա 500
ֆր. օլանագ վէ Ցոյունը Ումումիյէ-
յի Թէրք օլընան վարիտաթը մու-
խասսէսէտէն Թէտիյէ օլընմագ իւզ-
րէ սէնէվի 100տէ 4 ֆասիզ կէթիրէճէք
տիր։ Իպու ֆասիզ հէր սէնէ մարտ
1/14 վէ սեպտ. 1/14տէ աթիտէքի
տուրէթտէ Թէտիյէ օլընանագ տրը։

Տէրսատէթ, Լօնտրա վէ Բարիզ-
ա 44 զ. աթիտ ագէտ, 8 շիլին,
եախտա 10 ֆր. Ամսթէրտամ, Պէր-
լին, Ֆրիւքսէլ վէ Վիէննատա Բարիզ
իլէրինէ կիւնիւնտէ Թէտիյէ օլըն-
մագ իւզրէ չէքիլէն բօլիցա իլէ։
Իպ գուբն 1904 մարտ 1/14տէ Թէ-
տիյէ օլընանագ տրը։

Էէնի Թահվիլաթըն սէնէվի 100տէ
0.45 ատի բէս իւլ մալ գարիթալը օ-
լանագ տրը։

Պէյտատ զիքր օլունան հասբլա-
թը սաֆիյէտէն աթիտէքի Թէտիյ-
թի վուգու գուլաճագ տրը։ 1. —
Ինթամ պուլանա գատար բրիօրիթէ
Թահվիլաթընին պէտէլը սէնէվիսի։
2. — Թէվհիտ օլունան տուրլունին
Ինճէ 4 ֆասիզ վէ չէմէնտիֆէր
Ինվիլաթընին ֆասիզ մէզքիւրէ
ատատի Թէտիյաթը քի սէնէվի

243,000 լիրալըգ պիր մէպլաղ տէ-
մէք տիր։ 3.—Պալէատէ զիքր օլու-
նան 100տէ 0.45 բէս իւլ մալի Թէէ-
տիյէ իչիւն լիւզում օլան մէպլաղ վէ
չըմէնտրքէր Թահվիլաթը Թէէտիյա-
թը սէնէվիյէսինէ Թախսիս օլընան
մէպլաղընը գըսմը միւԹէպագրոը եա-
նի 27,000 Օսմանլը լիրասը։

Հէր նէ սուրէթիլէ օլուրսա օլսուն
Թէտավիլատէն գալաբրրլան Թահվի-
լաթընը ֆասիզ՝ ըէսիւմալ սէրմայէ-
սինէ զամմ օլընաճագ տրը։

2 մատտէ.—Իչպու եէնի Թահվի-
լաթ «Տէվլէթը Ալիյէ Օսմանիյէնին
տուլունը Թէվֆիտիյէ Թահվիլաթը»
Թէսմիյէ օլունըպ, Ցոյունը Ումու-
միյէ մէճլիսը խտարէսի քէմաֆի-
լասսագրզ վէ մուհարբէմ ֆէրմանը
Հիւմայունը ահքեամընճն Թէմամէն
Թաթպիգիյէ տէվամ իտէճէք տիր։

Մէկքիւր մուհարբէմ ֆէրմանը
Հիւմայուն ահքեամընճա՝ տարինէրէ
Թախսիս օլունան պիլճիւմի վարի-
տաթ Թէքրար իպգա օլունմը տրը
քի, Թիճարէթ ահտամէլէրինին
Թէպտիլի վէ կէօմրիւք Թարիֆալա-
րընը Թատաիլի սուրէթիյէ հուսուս-
լէ կէլճէճէք կէօմրիւք վարիտաթը
միւնզամմէսի պունա տախիլ պու-
լունըյօր։ Հիւքիւմէթը Սէնիյէ՝ մու-
հարբէմ ֆէրմանընտա զիքր օլընան
վէ պալէատէ պէյան օլընան վարի-
տաթտան մատտա տիկէր վարիտաթ
Թախսիս իթմէյճէճէք տիր։

4 մատտէ.—Իմնա մուամէլէսի (ա-
մօրթիսըման) էկէր Թահվիլաթը մէզ-
քիւրէ գըյմէթը ասլինտէն ազաղ
իսէ՝ պօրատան Թահվիլաթ իչԹի-
բասը սուրէթիյէ, վէ էկէր պաշապաշ
(օբէր) վէ եախտա օ ֆիյաթատան տա-
հա եօգարը իսէ գուրա քէշիտէսի
վէ եախտա պաշապաշ Թէէտիյէ սու-
րէթի իլէ վուգու պուլաճագ տրը։

Ամօրթիսըման իչիւն գուրա քէ-
շիտէլերի էկէր լիւզում օլուրսա 6
այտա պիր քէրրէ, եանի հէր սէնէ
յունվար 1/14տէ վէ յուլիս 1/14տէ
վուգու պուլաճագ տրը։ Պու մուա-
մէլէ Ցոյունը Ումումիյէ մարիֆէ-
Թիլէ իճրա օլունըպ, հիւքիւմէթը
Սէնիյէ Թարաֆընատա պիր մէմուր
պուլընտրրլաճագ տրը։ Գաղանան
Թահվիլաթըն պէտէլի հէր գուրա
քէշիտէսինտէն սօնրա մարտ 1/14տէ
վէ սեպտ 1/14տէ Թէէտիյէ օլունա-
ճագ տրը։

Իլք քէշիտէ՝ լիւզումը Թագաիրին-
տէ 1904 յունվարտա վուգու պու-
լաճագ տրը։ Գաղանան Թահվիլա-
Թըն պէտէլի Թէէտիյէ օլընմագ իւզ-
րէ վատէսի կէլմէյէն պիճիմի
գուբօնլար Թահվիլաթ իւզերին-
տէ պուլունմալը տրրյար։ Էքսիլէն
գուբօնլարըն պէտէլի՝ ամօրթի ի-
տիլէն Թահվիլաթ պէտէլինտէ Թէէ-
տիյէ օլունաճագ մէպլաղան Թէն-
զիլ օլունաճագ տրը։

Ցոյունը Ումումիյէ քէնտի մէտա-
ռիֆի իլէ հէր քէշիտէնին նէթիյէճէ-
սինի, (եանի գաղանան նօմէրօլար
իքրամիյէլերի) նէյր ու իլան իտէ-
ճէք տիր։ (Պագիյէսի եարը)

)(32)(

ՄՈՒՀԱՊՊԷԹԸ ՄԷՖՍՈՒԽԷ

ԷՐԹԷՆՃԷՏԷՆ ՄԻԻԹԷՐՃԻՄԻ
Թիւֆենկիյանը հազրէթը Շէհրիյարիաէն
Էրզրումի
ՀԱԼԷՏՏԻՆ ՖԷՅՅԱԶԻ ՊԷՅ

—Հայդընը զար, պապաճընը, գիրա ճիտանիյէթ՝ բույա, վէ եախտա բույա՝ ճիտանիյէթ Թարզընտա կէօ-նինմէք սուրէթիյէ, հայաթըմզ իւզ զարիպ, բէք աճայիպ պիր հալ-ա գիլէրան իթտի. սերկիւզէշԹի-ինի. քեայնինիվիսլեր իչիւն ճիլա-ֆ օղլուսը պիր բօման վիւճուտէ գիրմէկէկ միւսահատ պիր զէմին ի-նայբ իտէր տէսէմ ատ՝ միւպալաղա-յա համի օլունամազ։ Հա՛, Դաֆֆա-զատը Մելիքեան նամընտատ պիր զէն-գին Թաճիր՝ էվվալը մանէվի իւզրէ գիրմի նուարդը նէգտինէ ալմըշ, ատպերինիզ եօգ տէյի՞լմի։

—Մելիքեա՞ն մը։

—Էվվէթ, անը Թանըրընը՞զ մը։

—Աման էվվալրմ, սիւքիւթ իտէ-գիրա՝ Մ. Մելիքեան Մ. Զա-քի բէտէրի տիր։

Գեղամ պիր չօգ տէֆալար Մ. Մելիքեանան Զաքի նամընտա պիր մախտումը օլտուղը, մամֆիֆի սէ-յահաթ մագտաաբյա տիյարը էճ-նէպիյէյէ կէթաէկի հալտէ նէ վա-գրէթտան պէրի սրհհէթ վէ ատէմը սրհհէթինէ տայիր հէյ պիր հավա-տիս ալամատրընը իչիթմիշ վէ պա-խուսուս Զաքի քէնտիսինէ մուալ-լիմլիք իթմիշ, հաթթա մուամիլյ-հէ պիր գրէթա ֆօթօկրաֆընը տախի վէրմիշ իքէն, Գեղամ՝Մ. Մելիքեա-նըն մախտումը քէնտի խօճասը Զա-քի օլտուղընը անլամազլա բէտէրինի մէմնուն իտէճէք պիր խապէր վէր-մէտիկի իչիւն բէտէրի Սերոբ Խան-տան պու հագիգաթը իչիտիր իչԹի-մէզ ատէթա քէնտիսինէն չայգընը-ղընա, ահմազըղընա հիւքմ վէրմէկէ պայլամըշ, չու գատար քի քէնտիսի նասը Մելիքեանընը ԹահԹը հըմայէ-սինտէ պուլունմըշ իսէ՝Զաքի տէ էօյ-լէճէ բէտէրի Սերոբ Խանընը ԹահԹը հըմայէսինտէ պուլունտրընը էօյ-բէնտիկի վագթ տէրլեճէն նիհայէ-տէ մէսրուր օլմուշ իտի։

Գեղամ պայլարընտան կէլիպ կէ-չէն պու վագտաի մուէլլիմէ բիրը խէ-յալէ կէԹերտիքճէ ինսանը զայէթ ֆէճի պիր լեվհա գարշընընտա պու-լունարրաճաղընը վէ հէր հալտէ պիր խայլի վագթտան պէրու մէչղուլ օ-լան զիհնէրինի տինլեթտիրմէկէ միւհթաճ օլտուգլարընը բէտէրինէ պէյան իտէրէք, պիր տահա պու պապտէ չէգգը չէֆէհ իտիլմէմէսինի ըէճա էյլէտի. ֆագաթ գալպլէրին-տէքի հրսսիյաթը ազիմէլերի զալէ-յանէ կէլմիշ օլտուղընտան, կէրէք Գեղամ, կէրէք բէտէրի Սերոբ Խան մուԹթասը աղալյօրլարը. օլ տէ-բէճէտէքի, օ էնանատ իչերիյէ կերէն Զաքի՝ կէօզ եաշը եէրինէ օրթատա քիւչիւք պիր գան տամլասը կէօրսէ իտի՝ հէման օնլարընն պէօյիւք պիր արպէտայա մէյտան վէրտիքլերինէ գանի օլուվերճէճէքտի։

Գեղամ՝ մուալլիմի Զաքինին իչ-երիյէ կիրտիկինի կէօրիւնճէ, հէման մումիսիլէյհի իսԹիգպալ իտէրէք օ-նա խիթապէն տէտի քի,

—Զաքի, պէնի բէտէրիմէ գալուշ-ըրմադա սէպէպ օլտուղընըզտան տօլայը գարշը նէ եօլտա հա-ըէքէթ իտէճէկիմի պիլէմէյօրըմ։

Սերոբ Խան եավաշ պիր սէտա իլէ,

—Սէնտ տէ օնրն բէտէրինէն կէ-Թիրտիկին խապէրլերի սէօյլէ։

—Յօղրուսը Գեղամ, պէն նէ սի-զին վէ նէ տէ բէտէրինիզ Սերոբ Խանընն սէօզլերինտէն պիր չէյ ան-լայամայօրըմ։

—Պունտա անլաշըլմայաճագ նէ՞ վար, Սերոբ Խան պէնիմ բէտէրիմ տիր։

—Պանա պիր հագիգա՞թ մը խա-պէր վերիյօրսընըզ։

—Յօղրուսը պու հագիգաթա պիրա-էն պիրէ ինանմամագտա, պիր մասալ նէվինտէն ատտ ու իթիպար իթմէքտէ հագգլըսընըզ. ֆագաթ պիզ չիմտի սիզի հէր պիր խուսուսը էթրաֆըլա իյդահ իտէրիզ։

—Արթըգ Ամերիգայա կի՞թմէյէ-ճէքմիսինիզ։

—Ամերիգատա նէ՞ իչիմ վար. հէմ սիզ տէ կիթմէյինիզ. պիր խայլի զէ-մանտան պէրի ագրատա վէ տհիպ-սամըզ եօլումըզը կէօզլէյօր. կիտէ-լիմ տէ անլէրի տէ մէմնուն իտէլիմ։

—Եա պօշ գալան օ էլլի սահիֆէ-յի նէ՞ եաբմալը։

—Անլերի տէ ճօղրաֆիյատ միւ-թէալլիգ պիր թագըմ մալիմաթ ի-լէ իմա իտէրսինիզ։

—Հէյ պու տէտիկինիզ գապի՞լմի։

—Տէմէ՛ք սիզ մութլագա օրտա գատար կիտէճէքսինիզ, էօյլե՞մի։

—Էօյլե եա։

—Ա՜հ, իչԹէ պիզէ պէօյիւք պիր տէրտ, պէօյիւք պիր միհնէթ տատա։

Սերոբ էֆ. — Մ. Զաքի, սիզին պու Ամերիգա սէյահաթը նէ՞ գա-տար տէվամ իտէճէք։

—Իւչ այ։

—Էօյլե իսէ պու գատարճըզ պիր զէման պիզիմ իչիւն հիչ տէ պատիկ Թէէսիր օլամազ. գիրա պիզ տէ իչլե-ըիմիզի Թէսվիյէ իթմէքիւք իչիւն օ գատար պիր վագթա միհթաճըզ. է-կէր սիզ տախի Սթանպօլա կիթմէք նիյէթինտէ իսէնիզ՝ պիզէ պիր մէվզը Թային իտինիզ տէ, օրատա պիրլէ-չիրիզ. հէր պէրապէր ավտէթ իտե-լիմ։

—Բէք ալէա։

—Մատամքի մուվաֆագաթ իտի-յօրսընըզ՝ էվվելճէ հէր հանկըմըզ Գահիրէյէ միւվասլէթ իտէրսէք՝ մարտըն 10ընտան 31ինէ գատար օրատա պերպերիմիզի պէքլէյէլիմ։

—Թէյլէքքիւրլեր իտէրիմ. էկէր պէն սիզատէն էվվել օրայա միւվասլէթ իտէրսէմ, չու չարԹա Թապիի ըիայէթ իտէրիմ։

(Տէվամի)

ՏԵՂԱԳՐԱԿԱՆ

Ե.

⁂ Քաղքին մէջ կան ընդամենը 10468 տուն, 165 մզկիթ եւ մէսճիտ, 27 մէտ-րէսէ, 36 թէքէք եւ զավիյէ, 6 եկե-ղեցի, 3 սինակոկան, մէկ ժողովարան, 10 օթել, 49 պանդոկ, 36 բաղնիք, 41 գործարան, 37 խաղախանդարան, 17 ներկարան, 263 արհարան, 80 գինե-տուն, 2930 խանութ եւ մթերանոց, 28 ջաղացք, 100 փուռ, 12 դեղարան, 3 թատրոն, 1 տրամոց (խալախանէ), 1 հիւանդանոց, 1 ծերանոց, 1 յիմարա-նոց, մէյմէկ քաղաքային եւ զինուորա-կան ըիւշեյէթ եւ իսատիլ վարժարան-ներ, 1 վարժապետանոց, 1 շերամաբուծ-ական վարժարան, 1 երկրագործական վարժարան, 1 շերամաբուծական կա-յարան, 8 հատ յունական վարժարան, 2 Հայ վարժարան, 1 Հայ Հռովմէական վարժարան, 1 Հրէական վարժարան (Ա-լիանս Իզրայէլիթ), 2 Ֆրանսական վար-ժարան, 2 Ամերիկեան վարժարան, 2 տրամոց (Հայ Բողոքական հասարա-կութեան), 2 լրագիր «Թիւտավէնթի-կեար» եւ «Պրուսա», 9 գրադարան, եւն. եւն.։

⁂ Շէնքերուն մէջ նշանաւոր են եէ-ղիլ, Ուլու, Եըլդըրըմ Պայազիտ, Էմիր Սուլթան մզկիթներն, Թագաւորներու շիրիմներն, կայս. դղեակը (քէօշք), քաղաքային եւ զինուորական վարժա-րանները, շերամաբուծական եւ երկրա-գործական վարժարանները, հիւանդա-նոցը, զօրանոցը, Ուզուն Զարշին եւն. եւն.։

⁂ Արհեստական արտադրութիւններն ալ նշանաւոր են։ Քաղքին մէջ 41 հատ մետաքսի մանարան կայ։ Ասոնք օրա-կան 4000 քիլօ խողակի ապառում կու-տենան։ Ցիլեալ գործարանները օրական 1000 եւ տօնական եւ արձակուրդի օ-րերն ալ հաշուի առնուելով, տարեկան 240000 քաշ մետաքսի արտադրութիւն կունենան։ Մէն մի մանարանի մէջ 60-100 եւ բոլոր մանարաններու մէջ 3150 բանւոր կը գտնուին։ Ասոնք տարեկան միջին հաշուով 62500 ղ.ի օրական կը ստանան։ Այս բանւորները՝ քաղաքացի եւ տեղացի աղքատիկ ազգիկներ եւ կի-ներ ըլլալով, եղանակին, բերքի քա-նակին եւ բանւորուհիներուն ընդունա-կութեան համեմատ օրական 3-6 ղրշ. կը ստանան։ Տարեկան մեծաքանակ մե-տաքս եւ շերամանունա (1000 քիլոյի մօտ հունա) կարտածուի օտար երկիր-ներ։ Թէեւ Պրուսացին ուրիշ արհեստ-ներով ալ կը զբաղի, բայց իր գլխաւոր զբաղումը մետաքսագործութիւն ըլլա-լէն, կարժէ որ տեղացին ջանայ նորա-նոր մեքենաներով օժտել իր մանարան-ները։ Ասկէ զատ երկրագործական տես-չութիւնը պարտի խրախոյս կարդալ երկրագործներուն, որ ջանան մեծաքա-նակ բամպակ մշակել եւ այսպէս բամ-պակի դերձանին (թիրէ) ներածութեան պատուար կանգնել։

⁂ Պրուսայի զբօսավայրերն են, Գը-զլճըզ Տէպի, Ագչալըբեան, Հիւսա-մէտտին, Միւսլիմ քէօյիւ, Թէֆէրրիւճ եւ Բիւրգլար՝ որոնց կարժէ այցելել եւ պողպաջուն ջուրերու, կիկլակներու եւ թռչնոց քաղցրալուր երգերու մէջ զբ-բօսնուլ, զուարճանալ։ Նշանաւոր են նաեւ Աճէմիր. Կէչիա, Աթրճըլար։

⁂ Բազմամանօթ են Պրուսայի Ջեր-մուկները։ Նշանաւորներն են Էսկի-Գալրճա, Պոյը Կիւզլ, Հիւսէյն Կիւ-զել, Կէօյնիւ Ցէրրան, Սէրվինազ, Պէօ-յիւք Քիւքիւրալի, Քիւչիւք Քիւքիւրա-լի, Դայնարճա, Դարա Մուսթաֆա եւն. որոնց ջուրերը զանազան ախտերու եւ հիւանդութիւններու դեղ ու դարման են։ Այս ջերմուկները Պրուսայէ կէս ժամ հեռի Զէքիրկէ արուարձանը կը գտնը-ւին։ Դարման եւ աշնան բաղմաթիւ այցելուներ կը թափին հոս։

⁂ Պրուսա 155 հատ գիւղ ունի։ Այս գիւղերը 28103 տուն եւ 66564 բնակիչ ունին։ Այս գիւղերէն Թիմուր Թաշի, Միսիի, Ֆօթրայի եւ Ֆիլատէրի այգի-ները նշանաւոր են։ Ի մէջ այլոց իրա-տակութեան արժանի է Ֆիլատէր յու-նարնակ գիւղը, որ բլուրի մը վրայ ծա-վահայեաց դիրք մը ունի։ Դիմաւոր պատուղներն են խնձոր, տանձ, նուռ, սալոր, սերկեւիլ, բալ, կեռաս, սեխ, ձմերուկ, շլգանակ, եւն.։ Հիւլիւ եւ եէչիլ Թիւրպէ ըստած դեղձերը նշա-նաւոր են (1)։ Անա իմ վերջին մեաք բարովա Պրուսացիներուն։ Եռամեայ ըը-նակութենէ մը յետոյ կը բաժնուինք Պրուսայէ, անմոռանալի յիշատակներ տանելով մեզի հետ։ Մենք պիտի չկըը-նանք մոռնալ զիրենք, թերեւս օր մը-ալ այցելելու բաղդը կը վայելենք։

ՍԵՊՈՒՀ ՍՏԵՓԱՆԵԱՆ

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

ՔԷՕԹԱՀԵԱ

Քէօթահեա Առաջն. Տեղապահը Ա-ղաւնունի Տ. Մկրտիչ վարդապետ՝ ձիւ-լուսը մէյամնմնունուսը հազրէթը Բաթի-չահի եէվմը մախսուսընատա Վարչական Ժողով ազասյլա պէրապէր Աֆիոն Գա-րահիսար հիւքիւմէթ գօնաղընա ազի-մէք իտէրէք, միմէսարրքի բ սչա հազ-րէթէրինի զիյարէթ վէ Թէպրիք ի-թմիշ, վէ իհրա օլընան ըէսմի Թէմէնին-յաթատա հազրը պուլունարագ, էսխէի խայրիյէի հազրէթը Բաթիչահի եատ ու Թէքրար էյլէմիշ տիր։ Օ կիւնիւ հա-ըիգզէտկեանընն խանէլերի ինչա օլըն-մասը իչիւն էմր ու իրատէ չէրէֆսու-ատր պույրուլմըշ օլմաղլա, վաղը էսա-ալինի իհրա օլունմըշ վէ գուբպանլար քէսիլմիշտիր։ Նաֆիա նէգարէթի Թարա-ֆընատան մէրսուլ միհէնտիս վասրԹա-սրյա, միհէրէդ մահալլէ վէ ճատատ-էրին բանարը Թանզիմ խիլմիշ օլ-մաղլա, օ կիւնիւ պիր իքի քիչի էվէ-ըինի արսալարը իւզերինտէ եարմադա պայլամըշլար տրը։ Շիմտի 30-40 գա-տար խանէ ինչա օլունմագ իւզրէ պու-լունըյօր։ Տ. Մկրտիչ վարդապետ՝ խ-Թիճա իսէն մահալլի Թաղ. Խարհուր-դընա իսԹիճասընը կէրի ալարրմըշ վէ սօնդրա Քէօթահեայա հարէքէթ էյլէմիշ տիր։

Ս. ՓՐԿԻՉ ԽԱՍԹԱԽԱՆԷՍԻ

Ազն. Լեւոն էֆ. Ա. Ունճեանի ընդ Ազն. Օր. Բօզ Ճ. Դալբաքճեանի ա-մուսնութեան առթիւ փոխան ծաղկե-փունջի մէկ Օսմ. ոսկի նուիրած է հի-ւանդանոցիս Ազն. Վռամշապուհ էֆ. Մանո-կեան։ (Կնիք)

3 սեպտ. 1903

(1) Վերջերս այցելեցինք տեղացի մե-ծահարուստ Ըէուֆ պէյի մրգաստանը։ Երաշ թէ իրականութիւն։ Բաղմաթիւ դեղձիներ, խնձորենիներ, տանձենիներ, սալորենիներ, սերկեւիլենիներ՝ ակնապա-րար պտուղներով ծանրաբեռնեալ մինչեւ գետին ծռած եւ շատերուն ճիւղերն ալ կոտրատած էին։ 150 տրամիոց տան-ձեր, խնձորներ սեռանք։ Խնձորներէ ճնշոցով խնձորօղի (cidre) կը ստանա-լին։

Տպ. Հայկազեան
Սեռ Յուսուռասուսն
Կերպասեղինաց
Ցուցակ
Զարդարեալ Տարբերակաց
Ամի դահ Զէր 20ՁԱՆԷՆ ՄԷԿ օտ
30-40 գրուշ արժէք ապրանաց
դիմէ՛ Տպ. Հայկազեան կա-
ճառարանը՝ որ պիրի ցրուեսի
հրչակ ամէն իրանալի. Նոր և ե-
զակայուր, ծոր գանազան-թիւնէր
ընդ կիրս գրեալ, ամէնէն
նպաստաւոր գինիով։
Տպ. Գալաթիոյ Յանկարար-
թիւնի Խրեալ Տրօշակարարութ-
ան գործարանը ամէնէն գե-
ղեցիկ պիրի զարդարէ։
ՎԷՐՋԷՆ ԳԻՆ

ԲԱՆԿԱԼԹՓՏԷ

ՎԻԷՆՆԱ ՄԻԹԻԱՐԵԱՆ ՄԷԹԹԻՊ
47ԻՆՃԻ ՍԷՆԷ

Իչպու մէքթէպ՝ 1857տէ Թէէսիս օ-լունմըշ տրը. մագսէտի՝ Թալէպէյէ պիր Թէրպիյէի «մէզէհպիյէ, մխլէգիյէ վէ ֆէնենիյէ» իթտաբնատան իպարէթ տիր։ Մէքթէպին իտարէսի՝ Վիէննա Մխիթա-բեանլարը եէտինտէ պուլունըպ, հէյէթը մուալլիմին [corps enseignant] Միա-բանլարատան վէ չահատէթնամէյի խարի-ճի մուալլիմէրէյն իպարէթ օլուպ, պու-սէնէ 24 քիչիսէն միւրէքքէպ օլաճագ տրը։ Տէրս բրօկրամը՝ յիմտիքի իքինճի սընրիճ մէքթէպլէրէ [école secondaire modorne] մախսուս վէ Այէման «ռէալ» մէքթէպի [Realschule] բրօկրամընա մու-Թապգ տրը. լաքին պու բրօկրամ միւմ-քին մէրթէպէ իհթիյաճաթը մահալլիյէ ուլաուրըլմըշ տրը։ Իչպու մէքթէ-պին միւատէթը թահսիլիյէնին իքմալ իսէն չակիրատան՝ քէմալը սուհուլէթէ վէ պիւա խիթիհան էվրօքանըն հէր հան-կը պիր իւլումը ալիւէ մէքթէպինէ կի-րէրէք թահսիլէ տէվամ իտէպիրէր։ (Նասրլ քի Վիէննատա, Ֆրանսատա վէ Զուրիցցէրատա օ մխիլու Թալէպէմիզ վար տրը), վէ եախտա Թիճարէթէ Թէ-ղէպպիս իտէպիրէր։ Թէտրիս օրընան լիսանլար՝ Երմէնիճէ, Թիւրքճէ, Ֆրան-սըզճա, Ալէմանճա վէ (ասն սէնէտէ) Ին-կիլիզճէ տիր։ Ֆրանսըզճայը «բրաթիզ» իւլէ էօյրենմէք իչիւն չակիրատան՝ տարմա մէքքիւր լեսանը Թէքելլիւմ իթմէկէ մէճպուր տրրյար։ «Շակիրատան իւզրէին-տէ Ֆրանսըզ Մարիսդի իհրան նէգարէթ իտէճէքլէր տիր. պունլարը պու սէնէ իտարէ՝ Բարիզանն կէթիրԹիրաիս։ Պու սէնէ պունլարըն մզդարը 5է պալիզ օլաճագլար։ Հէր այ էպէվէնէ մուգա-յէճէլի այլըգ պիր ճէվիզլէ (համամատա-կան ամսագուցակ) կէօնտէրիլիպ պունա չակիրին տպլէագճա վէ տերճէ ահվալի վէ պէհէրտերտ ալարընԹ-լար Թէֆէրրուաթլա գայտ ու իչարէթ օլունընը։ Պու մէքթէպ վատի վէ բէք չօգ աղաճը պուլունան պիր պաղչէ ա-ռունինտէ օլուպ, քէնտիսինէ մախսուս հէքիմ վէ էճզախանէսի տախի վար տրը։ 1903-1904 սէնէի Թահսիլիյէ՝ սեպ-տեմ.ին 1/14իւնճի բազար էրթէսի կիւ-նիւ պայլամագ տրը։ Մէքթէպէ գա-պուլ իմթիհանլարը օգոս. 30 վէ 31տէ իճրա օլունանագ, վէ սեպտ. 2տէ սալը կիւնինտէ իթիպարէն տէրսլէրէ մուն-Թազամին պայլանաճագտրը։ Մէքթէպին պէյնինճի բաօրթասը նէյր իտիլմիշ տիր։ Մէքթէպ հագգընատա մալիւմաթը մու-ֆասսալ ալմագ իսթէյէն՝ մէքթէպ ի-տարէսինէ բազար էրթէսի, ճումատա վէ ճումատա էրթէսի կիւնլերի միւրաճաաթ իտէպիլիր։

Կէհէլիլէր իչիւն հէր պիր մասրաֆ պէ-բապէր օլարը՝ հալտէ 30 Օսմ. լիրասը, Կիւնահլզիլիէր իչիւն 20 Օ. լիրասը, Խարիճատէն կէլէնլեր իչիւն 10 Օ. լի.։

ՄԻԻՏԻՐ Շ. ԳԱԲՐԻԷԼ Վ. ՄԷՆԷՎԻՇԵԱՆ
Տէրսատէթ, Բանկալթի
P. Gabriél Dr. Ménévichian
14—11 Constantinople, Pancaldi

ՄԱԹՈՍԱՍՄԷՋՏԱ

ՖԻԼԻՊԻԽԻ ՕԼՈՒՆԱՆ ՔԻԹԱՊԼԱՐ

	Դրշ.
Եբլանին Իզի	10
Մէջնունէլեր Թապիպի Իւչ Հիլա	24
Սարը Իճճու	12
Պիր Գարը Իքի Գօճա	5
Հիքմէթամիզ Պիր Տավա	7
Զեվճ վէ Գրագանճ Զեվճէ	20
Կնոջ Մաա Կալ	10

ԻՏԱԼԻԱ ՄԱԽՍՈՒՍԻ

Իտալիա Մախսուսէ վաքրլարընտա սարքի վէ խթիկլաք խուլեէնք մասէն քէօմիւրինն նագլիյէ վէ խլրաճլյէսիլէ ագթարմա վէ համալիյէսի միւթեահհիւտի Մուսթաֆա ագա իլէ միւտաղրա մուգավէլէնամէ միւտաթի՝ սէնէի հաղբէ Թէր։ Էվվէլինին 15ինտէ միւնգաղիյէ օյանաղընտան, թալիպ օյանլարըն՝ ճումաաան մասա էյեամա իտաբէ մէնլիսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլերի իլան օլունը։

1 Իյուլ 319 15—2

* * *

Իտալիա Մախսուսէնին քէօբրիս մէմուրլարը իյիւն չայագան իսալ թիտիրլիճէնք օյան էլպիսէնին՝ իրատ օլընանաղ նիւմունէսի վէճճէլ իսալինէ թալիպ օյանլարը՝ չերթիր միւնագասը անլամագ իլզրէ ճումաաան մասա էյեամա բէյ ագչէլերինի եսիսա միւթեպէր քէֆալէթնամէլերինի միւսթասնրպէն իտարէի մէգբիւրէ մէնլիսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլերի իլան օլունը։

3 Իյուլ 319 3—1

ՏԷՐՄՕՖԻԼ

Մաչլարը աէօքիւլմէքտէն մուհաֆազա իտուպ, սաչլարտա հասրլ օյան քէբէքլերի պիր միւտաթը ճիւղիյէ զարֆընա մանվ իտեճէք պիր խասսէի սահիհէյէ մալիք Տէրմօֆիլ կիպի պիր գօլգրէմ չիմիյէ գաստար իյնատ օյունամաքյ տրը։ Պու գօլգրէմ՝ տէրի բանաթսրզլզընը քեմիլեն ատֆ էլլէր։ Պիր չօգ թէճրիպէլէրտէն սօնրա պունդն պէօյիւք ֆարթէսի օյտուղը անլարընմզլ օյտուղընտան, գուլլանըլմասընը թավսիյէ իտէրիզ։

Պէհէր գավանօղը 7 ղ։ ֆիյաթլա Գաղէշ-Գարուսընա «Պին Պիր Զէնիտ» մաղազասընտա սաթըլմագտա տրը։ Թաղրատան սրբարրլ վուգուինտէ 8 ղ։ կէօնաէրիտիկինտ՝ մէմալիքը Շահանէնին հէր թարֆընա կէօնաէրիլիր։

25—22

ՍԱՐԱՖԻԹԷ
ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լոնդրա 16 սեպտ.

Ինկլ. էհտամը Ինկ. Լիր.	089—18
Օտմ. էհտամը Բ	57—
» » Գ	33—87
» » Դ ալչլաը	30—25
» » գրանամը	30—43
Օսմանլը Պանգասը	12 –13
Մքրոր տուլ. մութթարաք	104—
Պուլգար իսթիգրազը	88—
Իտալիա Բաբիդ 3 այ վասէ	25—38

Բարիզ 16 սեպտ.

Օսմ. էհտամը ալչլաը	31—32
» » գրանամը	31—65
Ֆրանս. էհտ. 3% ֆր.	096—57
» » 3½%	—
Բուլգար չէմէնտաֆէրի	124—75
Օսմանլը Բանքի էհտամը	386—
» Պանդրամը	577—
Բրէտ Լիոնէ	1129—
Իթալիա էհտամը	102—65
Օսմանիէ	450—
Ֆուան Ֆրանս	460—
Սկանտալ	91—83
Տրանվասալ	106—
Դանգիս 3 այ վասէ	25—

Վիէննա 16 սեպտ.

Լոնդրա իւզերինէ գամպիո	239—30
Բուլգարի չէմէնտաֆէրի ֆր.	116—
Օսմանլը Բանքի ալտիսնը	353—

Գերլին 16 սեպտ.

Բուլգարի չէմէնտաֆ. (մարգ)	128—
Լոնդրա իւզերինէ գամպիո	20—18
Փարիզ	216—12

ԳՈՒՆՓԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսկ. Ամ. տիւն ազչմ. գրամ	33—
» » » էն էնքրատէ	33—06
» » » էն ալչալը	32—38½
Պու. սարպոն ալչլաը	33—13
Բուլգարի չէմէնտ ազչմ. գրամը	119—50
» » էն էնքրատէ	120—¼
» » էն ալչալը	119—⅛
» » ալչլաը	120 ½
Ազգի ֆոնդէ	—
Բէյրու	—

ՊԱՆԴԱ ԱԳԻՏՕՆԼԱՐԸ

Սիկարէթ Ա	—
» Բ	—
Թրամվայ	5—95
Ֆուլիան	1—40
Օպլիգասիոն Թրամվա	85—
Աֆրիքան	4—35
Լոֆիտ	72—
Պանդ Նասիոնալ աք Դրլ	428—
Բրանտվայ	105—
Բրէթթի Թավիլմէթը	503—
Գրէտի Ֆոնսիէ էմիրատէն	265—50
Ազասալու չքմ. ագտիսնը	11—30
Շերքէթը Խալիյէ հր. Լ. Ս.	29—50

ԱԳՃԷԼԷՐԻՆ ՏԻՏԱՔԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղ.-ատն	ղ. Բր
Պէյաղ Մէճիտիյէ ֆարգը	108—
Մէթալիք	103—25
Ռենթիվ լիրասը	109—34
Ֆրանսայ ալչիսնը	87—09
Ռոլ	89—20
Գրիմից ալչիսնը	51—50
Դոլարան գումիսի	8—65

ԳԱՄՊԻՈ

Լոնդրա չէք	110-10
Բարիզ չէք	22-93

ԻԼԱՆԱԹ

ԽԱԶԻՆԷԻ ԽԱՍՍԱՒ ՇԱՀԱՆԷ

Խազինէի Խասսաի Շահանէճէ չէրաիթը մուգարրէրէ տարրէսինտէ պիր սէնէիք օլարագ միւգայէա օլունճաճագ լահմ միւնագասյա վազ օլունտրընտան, թալիպ օյանլարը՝ թէէմինաթ ագչէսինի վէ եա թիճարէթ Օտասընա մուսատտագ քէֆալէթնամէյի միւսթասրլպէն հէր կիւն սաաթ 7էն 10ա գատար Խազինէի Խասսաի Շահանէճէ սէբայը Հիւմայունը Միւիւքանէ միւգայէաթ վէ թէգզիզը մէտարիֆաթ գօմիսիօնընա միւրաճաաթ էյլէմէլերի։

2 Իյուլ 319 3—2

ՊԱՂԸ ՄԷՐԱՍԻՆԻ
ճանիպը ալիսինտէն

(1) Իքինճի օրտուի Հիւմայուն իյիւն միւգթեզա օյուպ 13 ղ. 30 բարատա վէ 11 ղ. 30 բարատա Թալիպ իւզէրինտէ օյտուղը ագտէմէճ իլան իսիլէն սիպիր եաղրյա մամուլաթը տաճիլի. յէտէն պուլնան ըուղնը սատէրին իչ-պու իյլուլրն տինճի կիւնիւ իսալէի մուվագգաթէի վէ անտէն 48 սաաթ սօնրա ինալէի գաթիյէտ իտրա գելընագաղընտան, մէզգիւր ըուղնը սատէլէրի թէնգիլը ֆիյաթա իթայա պուրաճա թալիպ օյանլարը՝ մագամը ալիի Սէրասքէրի Լէվգիսնաթը Ուսմանիյէ տարէէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլերի։ 3—1

Նագաճդգ գարիյէսինտէ վագը հարէմ վէ սէլամլըգ 55էր օտայը չամիլ մահամմամ վէ գէյթունլըգ պաղչէ վէ թարալար վէ տէրունինէ ճարի պիր մասուրա մաճէլզիզի վէ միւթեմիլաթը սարէյի հավի պիր պաղ քէօչք՝ պունամ ագտէմ լեակ միւգայէտ 1550 ատէտ լիրատա, վէ Ալէմ Տաղը վէ իթթիսալինտէ վագը Շուկսալը չիթթիլիք-լերի մա տէմիրպաչ վէ միւթեմիլաթը սարէտ 4100 ատէտ, վէ Գարթալ խաքէէսի պաչրնտա վագը պիր պաղ սախրը վէ արապալրգ տաճի 35 ատէտ, վէ երինէ Նագաճդգտա Ա.յազմա Նամմահալատ վագը 8 օտալը պիր պաղ քէօչք՝ քէզալիք լեակէ միւգայէտ 175